

Kishivatalok, mi lesz veletek?

— Valóban kivonulnak a kisletelesekről? Mi lesz a falvak postai ellátásával? — kérdeztem dr. Szathmári Gézát, a posta vezérigazgató-helyettesét.

— Európában általában nincs olyan kiterjedt postai hálózat, mint Magyarországon. A kis lélekszámú településeken nincsenek állandóan telepített postahivatalok. Magyarországon a 600 feletti lélekszámú településeken működik postahivatal vagy fiókpost. Ezt az indokolta, hogy a távbeszélőszolgáltatást a múltban és még ma is több száz hivatalban kézi kapcsolású módon kell ellátni, tehát a postahivatalok dolgozói

postahivatalok költségeihez például elengedik-e a helyi adót, a bérleti díjakat mérsékelik-e. Ezerszáz veszteséges kishivatalt saját erőből a jelenlegi formában fenntartani nem tudunk. Ez csak abban az esetben lehetséges, ha az állam költségvetési támogatást ad.

— Tehát a kishivatalok lehetetlen helyzetben vannak?

— A jelenlegi formában működésük gazdaságtalan. Az biztos, hogy nekünk a törvény szerint az alapszolgáltatásokat adni kötelességünk, de azt nem mondja ki a törvény, hogy a kishivatalok milyen formában. Valószínűleg néhány kishivatal meg kell szüntetni. A dol-

gykezetére, kezdeményező-készségére és akaratára szükség van, nem ülhetünk ölbe tett kézzel.

— Az új Postatörvény a hirlapterjesztésben milyen helyzetbe hozza a kisleteleseket, illetve azok lakóit?

— A törvény a hirlapterjesztésre nem rendelkezik, mert kereskedelmi tevékenységként fogja fel. A postának az a szándéka, hogy legalább a jelenlegi szolgáltatási szintet fennntartsa a kisleteleseken is. De minden a hirlapversenytől függ, hiszen a nagyobb városokban, ahol gazdaságos a hirlapterjesztés, már most feltűntek a különböző terjesztőszervezetek, és ha elveszik a postától a gazdaságos területeket, akkor meg kell fontolni, hogyan tudjuk fenntartani a kisleteleseken a hirlapszolgáltatást, amely ma egyértelműen gazdaságtalan. Lehet persze más formája is a hirlapterjesztésnek, de csak magasabb díj és formák jöhetnek számításba. Például a címszalagos előfizetői rendszer bevezetése lényegesen drágábbá teszi az újságterjesztést. A változtatás nemcsak a posta szándékától függ, hanem attól, hogy a piacon milyen terjesztőszervezetek jelennek meg, és hogyan osztják fel a piacot. Edigi törekvéseink arra irányultak, hogy a posta minél nagyobb területen terjesszen, de tudomásul kell venni, hogy versenyhelyzetben a vevők oda fognak menni, ahol jobb szolgáltatást kapnak. Ha nem bírjuk a versenyt, akkor mi is tehetünk arról, hogy a piacot fel kell adni, és így már a munkanélküliség is fenyegeti a postásokat. Mert, ha elviszik tőlünk a hirlapszolgáltatást, akkor akik ebben a szolgáltatásban dolgoztak, azoknak máshol kell boldogulásukat keresniük.

— A koncessziós törvény lehetővé teszi-e, hogy egyenlő feltételekkel induljanak a különböző terjesztők? Értem ez alatt azt, hogy a konkurens terjesztők számára is kötelező lesz a kisletelesek ellátása?

— A hirlapterjesztésben nincs koncesszió, mert egyértelműen piaci tevékenység. Koncesszió a postai alapszolgáltatásokban van. Ott várhatóan az lesz az előírás, hogy azokat a minőségi paramétereket tartani kell, amelyeket a minisztérium a koncessziós törvény végrehajtása során a Postatörvény végrehajtási rendeletében elő fog írni. Ezekben pontosan meg fogjuk határozni, milyen módon, milyen minőségi követelmények mellett kell a szolgáltatásokat adni. Ezt a minisztérium ellenőrzi majd. Ez azt jelenti, hogy megfelelő szolgáltatást kell nyújtani a kisletelesek lakóinak is. A tervezetek szerint igen kemény feltételrendszert dolgoztak ki. Ez természetesen a Magyar Postára is vonatkozik.

— Tehát nyugodtan kijelenthetjük, hogy csak azok kapnak hirlapterjesztésre engedélyt, akik egyben vállallják egy-egy terület nem várt lakott részén is a terjesztést?

— A hirlapterjesztés, mint említettem, kereskedelmi tevékenység. Ma már gyakorlatilag

bárhon, bárki, bármilyen formában terjeszthet hirlapot. Itt van a hallatlan nagy veszély, mert semmiféle hatósági előírás nem fog érvényesülni az új törvény életbelépése után. Ha a sajtótörvény sem foglalkozik ezzel a kérdéssel, akkor semmi sem fogja a piacot szabályozni. Csak a saját öntörvényei, farkastörvényei. Remélem, a sajtótörvény kiterjed a hirlapterjesztésre is, bár ez a posta számára nyilvánvalóan nem lesz kedvező.

— Én félek, hogy ebben az esetben a kisközségek még hátrányosabb helyzetbe kerülnek, mint eddig.

— Én nemcsak félek. Meggyőződésem ugyanis, hogy ha a posta a verseny során kiszorul a nagyvárosokból, akkor a hirlapterjesztés számára gazdaságtalanná, értelmetlenné válik. Tehát föl kellene hagyni a kisleteleseken is a hirlapszolgáltatással, hacsak a kiadók vagy az állam — mint ahogy nyugaton van erre példa — nem ad támogatást néhány nagy lap terjesztéséhez, hogy a kisletelesek lakói is hozzájussanak az alapvető információkhoz. De ma nehezen tudom elképzelni ezt, hiszen a gazdasági helyzet nem olyan, hogy az állam ma erre a célra jelentős összeget tudna fordítani. Viszont a posta azt már nem tudja megoldani, hogy egyéb szolgáltatásai eredményeinek terhére terjesszen hirlapot. Azt pedig ugyancsak lehetetlen elvárni a postától, hogy a dolgozók bérének terhére tartson fenn gazdaságtalan hirlapszolgáltatást.

— Nyugat-Európában milyen megoldások vannak arra, hogy a kisletelesek is megfelelő postai szolgáltatásban részesüljenek? Tanulhatunk tőlük?

— Igen. Sokat. Ott a távbeszélő-szolgálat automatizált, tehát a lebonyolításban nem kötődik a postához. Ezt az ottani távközlési cégek megoldják. A távirószolgálat gyakorlatilag nem működik, mert olyan széles körű a távbeszélő-szolgáltatás, hogy nincs igény rá. A postai szolgáltatásokat így gyakran mozgó hivatalok útján oldják meg. Ebben a rendszerben például speciális gépkocsi, úgynevezett mozgóposta-hivatal sorba látogatja a kisleteleseket. Ott már tudják a lakosok, mikor érkezik, mennyit tartózkodik a településen, és ezalatt a felvételi szolgálatot igénybe vehetik, s közben a posta másik dolgozója széthordja a leveleket és az egyéb küldeményeket. Működnek ezenkívül a postaügyi nökségek. Például egy bolt tulajdonosa, vállalkozója a posta megbízta, megfelelően kioktatja, díjat fizet neki, és az illető ellátja a postai tevékenységet is. Ott nem kell fenntartani önálló postát. Ha valaki be-megy az üzletbe, akkor elintézheti postai ügyeit is. Persze tudni kell, nyugaton könnyebb a helyzet, hiszen ott a készpénz nélküli fizetési forgalom már igen elterjedt. Tehát nem kell a megbízott postaügynöknek őrí-
ási pénzforgalmat is lebonyolítania, ami lehetővé teszi a rendszer elterjedését.

Udvarhelyi András

A PDSZ Intézöbizottságának állásfoglalása

A PDSZ Intézöbizottsága 1991. augusztus 26-i ülésén az 1991. XXVIII-as számú törvénnyel (a szakszervezeti vagy-
gyon védelméről, a munkavállalók szervezkedési és szerve-
zeiteik működési esélyegyenlőségéről) kapcsolatban az
alábbi állásfoglalást hozta.

■ A Postai Dolgozók Szakszervezetének tagsága a nevezett törvényt alkotmányellenesnek tartja. Az intézőbi-
zottság ebbéli véleményét a köztársaság elnökének és az országgyűlés elnökének levélben kifejtette.

■ Az intézőbizottság az alap- és a középszervek nyilatkozatai alapján úgy döntött, hogy az Állami Számvevő-
szék felé szolgáltatandó, törvényben előírt adatokat a szakszervezet belső, zárt adatainak tekinti, s minden, a törvénnyel kapcsolatos adatszolgáltatást megtagad.

■ Az intézőbizottság hangsúlyozza, hogy a Postások Szakszervezete utódszervezeteinek mint tulajdonosoknak a Postások Szakszervezete, vagyis a hírközlés területén dolgozó tagság vagyonával szemben közös és megbont-
hatatlan felelőssége van. Az eddig meg nem osztott va-
gyonról bármilyen nemű adatszolgáltatás, mely a jelzett törvénnyel összefügg, visszafordíthatatlan folyamatokat indít el, s a testület megítélése szerint ez nem vállalható kockázattal jár.

■ A PDSZ az Alkotmánybíróság döntése után értéke-
li az új helyzetet, s ha szükséges, e rendkívüli horderejű kérdésben egész tagságához fordul személy szerinti véle-
ménykéréssel, és e vélemények alapján alakítja ki végle-
ges álláspontját, döntését.

A posta és a távközlés területén működő szakszervezetek nyilatkozata

1. A tagság érdekeinek következetes képviseletét és védelmét változatlanul elsődlegesnek tekintik, középpont-
ban az összehangolt cselekvés fontosságát hangsúlyoz-
zák.

2. Az eddigieknek megfelelően vallják, hogy a szak-
szervezetek közötti problémákat, a szakszervezet belső életét, működését érintő vitás kérdéseket maguknak a szakszervezeteknek — a tagság szélesebb körének közvet-
len bevonása mellett — kell tárgyalások keretében megol-
daniuk.

3. Sajnálataikat fejezik ki, hogy — minden előzetes til-
takozás ellenére — az Országgyűlés törvénnyel avatkozott be a szakszervezetek vagyoni ügyeibe.

4. A törvényalkotók figyelmen kívül hagyták azt a hite-
les okiratokkal bizonyítható tény, hogy a vagyon a jogelőd szakszervezetektől került és olyan jogcímenek a Postások Szakszervezetének tulajdonába, mely semmiképpen sem tekinthető állami juttatásnak, még kevésbé felosztható „közös tulajdonnak”.

5. Álláspontjuk szerint az 1991. XXVIII. törvény alkot-
mányellenes, és több nemzetközi vonatkozású egyez-
ményt, állásfoglalást is sért, ezért egyetértettek — több más ágazati szakszervezethez csatlakozva — azzal, hogy az MSZOSZ az Alkotmánybíróság pártatlan döntését kér-
je.

6. Kijelentik — a fentiekre való tekintettel —, hogy kész a szakszervezet jogos tulajdonában álló, a tagság ál-
tal gyűjtött vagyont minden eszközzel megvédeni. Ennek megfelelően:

a) a tagszervezetek testületei megerősítik vezetőik 1991. július 10-én tett nyilatkozatait, melyek szerint az MSZOSZ képviselői csak az alkotmány és az egyesületi törvény szellemében igényelhető információkat adhatják ki külső szervek részére a szakszervezeti vagyon nagysá-
gával, működésével, hozamával összefüggő adatok vo-
natkozásában;

b) a PHDSZSZ-hez tartozó tagszervezetek alapszer-
vezeteinek nyilatkozata alapján, a hivatkozott törvényben megjelölt 1991. augusztus 31-i határidőt, mely a vagyoni helyzet bevallására vonatkozik, nem tekintik magukra néz-
ve kötelezőnek, illetve annak végrehajtását ideiglenesen megtagadják;

c) az Alkotmánybíróságnak az e témában való dönté-
sétől függően fogják kialakítani végleges álláspontjukat;

d) kijelentik, hogy a polgári engedetlenségi mozga-
lom eszközeinek igénybevétele az indokolja, hogy a tör-
vény fegyelmeztet végrehajtása a szakszervezetek önállósá-
gát és függetlenségét szüntetné meg, aminek egyenes
következménye működésképtelenségük lenne,

e) végezetül mindazon vagyoni jogok vonatkozásá-
ban, melyek a szakszervezet kezelői jogában testesültek meg — figyelembe véve az egyesületi jogról szóló 1989. II. törvényben foglaltakat —, készségüket fejezik ki, és eleget tesznek a számvevőszék felé nyilatkozattételi kötelezettsé-
güknek.

adták a távbeszélő-szolgálat-
tást is.

— Most új helyzet állott elő. Az egységes Magyar Posta szétválásával a hagyományos posta nehéz gazdasági helyzet-
be került. Felül kellett vizsgálni az eddigi postahivatali ellátot-
tságot és a lakosság postaszol-
gáltatás iránti igényeit. Rá kel-
lett jönnünk, hogy nem feltétle-
nül telepített postahivatalok
kelljenek, hanem más módon is
el lehet látni a szolgáltatást. Ezt
a folyamatot az is gyorsítja,
hogy a Távközlési Vállalat nagy-
szabású fejlesztési programot
hirdetett meg, amelynek ered-
ményeként néhány éven belül
megszűnik a kézi kapcsolású
távbeszélő-szolgálat, és az or-
szágban csak automatikus táv-
beszélő-szolgáltatás lesz. Így
tehát a postahivatalok ilyen
szerepe csökken, illetve meg-
szűnik.

— Sok kishivatal megszün-
tetnek az elkövetkezendő idő-
kben?

— Az új Postatörvény már
foglalkozik ezzel a lehetőség-
gel. Három variáció van, ezek
közül fogadják el valamelyiket az
Országgyűlés.

— De ha az Országgyűlés
továbbra is fontosnak tartja a
kisleteleseken az állandó
postahivatalok működését, ak-
kor hozzá kell járulni a költsé-
gekhez!

— Igen. Ez természetes len-
ne. Készülve erre a lehetőség-
re, kidolgoztuk azokat a variá-
ciókat, hogyan, milyen formá-
ban tudjuk ellátni a kishivata-
lokban a jelenlegi tevékenysé-
get. Számoltunk azzal, hogy
ahol gazdaságtalan a postahi-
vatal jelenlegi formában való
fenntartása, ott változtatunk.
Abban azonban csak a helyi ön-
kormányzatokkal való tárgyalás
útján lehet megállapodni, hogy
a Postatörvény által nyújtott le-
hetőségben belül melyik formá-
val kívánunk élni. Ezt befolyá-
solhatja, hogy az önkormányza-
tok hozzá tudnak-e járulni a

gozókat pedig, ha lehet, át kell
helyezni a közeli nagyobb pos-
tahivatalokhoz. Ezért is tartal-
mazza már a Posta Vállalat új
kollektív szerződése, hogy mi-
lyen jogaik vannak a munkáltató-
nak, és milyenek a munkavállá-
lónak. Mi azt szeretnénk, ha a
várhatóan több évre elhúzódó
folyamatban elbocsátásokra
nem kerülne sor. Szeretnénk
minél több kishivatal megtar-
tani. Nem az a célunk, hogy
visszafejllessük a szolgáltatá-
sokat, hanem hogy sokszínű-
bé tegyük.

— Ez azt jelenti, hogy bármi-
lyen vállalkozásba befoghat a
posta, kezdeményezhetnek az
igazgatóságok, hogy fenntart-
sák a hivatalokat?

— Igen. Ezt el is várjuk. Már
ma is látható sok ilyen törek-
vés. Úgy érzem, hogy postahi-
vatalaink dolgozói is egyre in-
kább átérik annak jelentősé-
gét, hogy munkaidejüket ki kell
használni, hiszen e kishivatalok
jelentős része jelenleg talán
még a munkaidő felét sem
használja ki. Ezért igazgatósa-
gaink nagyon sok új szolgálta-
tást próbáltak és próbálnak fel-
kutatni, átvenni. Ilyen lehet a
díjbeszedés, a magnókazetták
értékesítése, a vetőmag-árusítá-
s, a Forma-1-es belépője-
gyek árusítása, a kötelező gép-
kocsi-biztosításban, csomag-
küldő szolgálatban való részve-
tel. Az a célunk, hogy hasznos,
pénzt hozó tevékenységgel
töltsük ki a szabad kapacitáso-
kat. Legyen akkora a bevétel,
hogy ne kelljen a kishivatal fel-
számolni, és ne kelljen dolgozó-
kat átirányítani, vagy végső
esetben elküldeni.

— Nem vagyok derűlátó,
szerintem nemigen tudnak az
eddigi kényelmesen elvegetáló
kishivatalok kereskedővé válni.

— Én viszont nem vagyok
pesszimista. Úgy érzem, tu-
dunk találni olyan formákat,
amelyekben a foglalkoztatás a
legtöbb helyen megoldható.
Ehhez azonban minden postás

Készül az új Munka Törvénykönyve

Többségi akarat és a kisebbségi jog érvényesülése a munka világában is

„Még vita tárgya! Elkészült a Munka Törvénykönyvének új, még nem hivatalos, vitaalapul szolgáló, szakértői tervezete. Ez idő tájt a munkaügyi tárcánál „házi egyeztetés” útját járja, illetőleg az Érdekegyeztető Tanács e célra létrejött ad hoc bizottsága tárgyalja meg több lépésben.”

A tervezetről természetesen különböző, egymásnak ellentmondó szakértői vélemények alakultak ki, formálódnak még napjainkban is. Mi arra voltunk kíváncsiak: mi a saját szakértő véleménye. Tesszük ezt annál is inkább, mert tudjuk, az ő nézőpontjával sem ért mindenki egyet. Dr. Hajdú Attila a spanyol, olasz, francia törvényhozás több évtizedes gyakorlatának tapasztalatait vette alapul álláspontjának kialakításakor. Szívesen adunk helyet lapunk hasábjain annak is, aki ellenvéleményét szerkesztőségünknek megírja. Mert azt szeretnénk, ha a vélemények ütköztetésével mi is hozzájárulhatnánk ahhoz, hogy egy kicsit jobban eligazodhassunk a jelenlegi és a kialakuló, a korábbiaktól lényegesen eltérő munka világában...

— **Egyáltalán, miért van szükség az új Munka Törvénykönyvére?**

— A jelenlegit, amit ma is használunk, már legalább hét alkalommal próbálták megreformálni. Sikertelenül. Most esély van arra, hogy ez sikerüljön. Ehhez az MSZOSZ még tavaly október 6-án a Népszavában közzéadta a maga javaslatát az **érdekegyeztetés jogi szabályozásának kereteire**. Az MSZOSZ véleménye ugyanis, hogy ne egy Munka Törvénykönyvében gondolkodjunk, hanem az egész munkajogi szabályozás koncepciójának a megváltoztatásában. Hiszen a **rendszerváltás a jogi szabályozás alapvető elveit érinti**. Egy keleti vagy sztlánista típusú jogi szabályozás alakult ki Magyarországon az elmúlt 40 évben. Napjainkban ez a jogi szabályozás áttevődik a nyugati, a polgári filozófia talajára.

— **Tehát egy olyan munkaügyi szabályozási koncepcióban kell gondolkodnunk, amely már figyelembe veszi a nyugat-európai szabályozási gyakorlatot?**

— Igen. Méghozzá olyat, ahol a szakszervezeti szerveződés pluriális. Mert nálunk az azonos szakmástruktúrákban a különböző szakszervezeti tömörülések **versengenek** egymással, állítván, hogy én „független”, „szabad” vagyok, a másik „sztlánista”, a harmadik „eladta a munkásérdeket”, és így tovább. Ez egy politikailag pluralizált, versengő szakszervezeti modell. Tehát ha mintákat keresünk, akkor azokat az országokat kell alapul venni, ahol történetileg ugyanezek a strukturálódások alakultak ki...

— **Melyek ezek az országok?**

— Olaszország, Franciaország és Spanyolország. Számunkra **különösen érdekes** Spanyolország, hiszen ott Franco halála után a rendszerváltást, a demokratizálódást a gazdasági világválság, a recesszió idején hajtották végre, amikor feszültségekkel volt tele a munka világa. Ők megvizsgálták a 30-40 év alatt kialakított francia—olasz megoldásokat, s ezeket igyekeztek egy törvénybe foglalni. Ezzel több évtizedes lemaradást próbáltak behozni...

— **Miből állnak ezek az irányt mutató megoldások?**

— Nagyon leegyszerűsítve: mindenhol van egy törvényi szintű szabályozás, amit általában Munka Törvénykönyvének hívnak, de ezt sok törvényszintű szabályozás egészíti ki. Olaszországban például ilyen a „munkavállalók méltóságáról, a szakszervezeti szerveződés szabadságáról” szóló törvény. Ezeken túl a munka világának szereplőit csak kollektív megállapodásokkal szabályozzák. A kollektív autonómia és az öngazgatás talaján a munkáltatók

és a munkavállalók kollektív megállapodásokat kötnek. Tehát nincs az, ami nálunk, hogy a kormány autonóm módon, miniszteri rendeletekkel belenyúl a munka világába. Napjainkban erről is nagy vita van, mert az ágazati miniszterek nem igazán szeretnék ebből a hatáskörből engedni. Pedig a jogrendszer változása, a nyugati tőke és a magánvállalkozó egyaránt az említett szabályozási logikát igényli. Már nem lehet külön-külön szabályokat tartani az állami vállalatokra, a gazdasági társaságokra és a magánmunkáltatókra. A **szektorsemlegességnek** meg kell jelennie a munkaügyi szabályozásban is.

— **Ha jól értettem, akkor ennek a logikának megfelelően a kormány tagjai nem szólhatnak bele a munka világába. A munkaviszonyra csak törvényi szintű szabályozás hozható, és kormányrendelet nem... Mindenben meg lehet állapodni a kollektív szerződésben — amit a törvény nem tilt. Ám itt szembetalálkozunk azzal a kérdéssel: melyik szakszervezet köthet kollektív szerződést?**

— A ma még érvényben lévő Munka Törvénykönyve kimondja, hogy a munkahelyekre, üzemekre, vállalatokra kiterjedően a **munkáltató és a szakszervezet munkahelyi szerve kollektív szerződést köt**. Ágazati szinten azonban vitatottak a magatartási formák és keretszabályok, arra nézve, hogy a konkuráló szakszervezetek közül ki köthet és ki nem általános hatályú kollektív szerződést, amely az egész ágazatra érvényes. Ugyanis a **hatályos Munka Törvénykönyve** a reprezentativitást, azaz a képviselői jogot úgy fogalmazza meg, hogy az **a szakszervezet és munkáltatók kötik kollektív szerződést, amelyek gazdasági jelentőségük, taglétszámuk alapján nagyobbak, jelentősebbek**. Napjainkban azonban a taglétszám **vita tárgya**. A jelenlegi politikai elit és a kormány által függetlennek, szabadnak, demokratikusnak és alulról építkezőnek ítélt szakszervezetek például „kikezdték” az MSZOSZ-be tömörült szakszervezetek taglétszámát, mint reprezentativitásukat bizonyító tény. Azt mondják — ezekben kényszerszervezetek van, a rendszerváltás előtti években léptek be, és ma is kényszerrel maradnak bent az emberek. (Azóta már változott ez az utóbbi helyzet. A szerk.)

— **Ez a jelenlegi politikai elit és a kormány által „futtatott” szakszervezetek megítélése a hazai szakszervezetek reprezentativitásáról. De vajon mi határozza meg az egyes szakszervezetek képviselői jogát az említett nyugat-európai országokban?**

— Még a nem ennyire éles politikai situációkban sem váltak be a **szubjektív megítélések** alapján megállapított reprezentativitások. A francia Munka Törvénykönyve például azt mondja: az **a szakszervezet reprezentatív**, tehát az köthet általános érvényű kollektív szerződést — ha egyéb feltételeknek is megfelel —, **amelyik régebben alakult**. Vagyis figyelembe kell venni az alakulás időszakát. És van náluk egy kifejezetten szubjektív, politikai megítélés is, mely szerint: **meg kell vizsgálni, hogy az adott szakszervezet a második világháborúban hogyan viselkedett**. Vagyis — kollektív volt-e, vagy nem? Az olasz szakszervezetek meg negyven évig büszkéek voltak a kollektív autonómiájukra és önszerveződésükre. De az elmúlt években rájöttek, hogy ezt nem lehet tovább tartani. A franciákhoz hasonlóan — amit a spanyolok is mintának vettek — ő is ki akarják mondani: **az döntse el, ki köt kollektív szerződést, hogy melyik szakszervezet milyen támogatottsági számot ér el a munkavállalók körében az üzemi bizottsági választásokon**.

— **Az üzemi bizottságok választása tehát elkerülhetetlennek látszik ma Magyarországon. Is milyen nyugat-európai gyakorlat indokolja még a létrehozásukat?**

— Megpróbálom ennek jogi indokoltóságát adni. A magyarországi geopolitikai változás, a rendszer és politikai intézményrendszer, s ezt követően a gazdasági változás következményei egyre inkább megjelennek a munka világában is. A **társadalomnak az az érdeke, hogy béke legyen a munka világában**. Mert ha nincs béke, az mind az egyénre, mind a csoportra és a társadalomra nézve is anyagi, erkölcsi, politikai kárral jár. Ezért a nyugat-európai alkotmányok például, amikor kijelentik, hogy „**a vállalkozás szabad**”, rögtön korlátozzák is ezt, és hozzátesszik: „**de a vállalkozások szabadságával csak a társadalmi érdekeknek alárendelten lehet élni**”.

Ez leegyszerűsítve azt jelenti: a vállalkozó **köteles eltérni**, hogy a munkavállalók beleszóljanak a vállalat világába. Köteles velük együtt vagy a véleményük kikérésével dönteni; hogy a munkavállaló jogán képviselő-testület alakítsanak, s ezek az **üzemi bizottságok beleszóljanak, részt vegyenek** (participációs jogon!) a döntésben, a **vállalkozásban**. Tehát, alkotmányos alapon, törvények által előírva ezek a jogok — **valamennyi munkavállaló jogán járnak**. Ez is biztosítja és stabilizálja a munkavállalói érdekek érvényesülését a tőke és a munka között a munka világában.

— **Ezek szerint a munkavállalónak nemcsak joga, de érdeke is megválasztani az üzemi tanácsot...**

— És annak eldöntése is érdeke — s nemcsak a szakszervezeti tagoknak, hanem a nem szakszervezeti tagoknak is —, hogy a konkuráló szakszervezetek közül melyik kösse meg a kollektív szerződést. Minden munkavállalónak fel kell ismernie: a kollektív szerződés az ő munkaszerződésének a része. A polgári jogfilozófiában, a piacgazdálkodásban a bér- és munkakörülmények **alku tárgyai**. A törvényi szabályozás, a Munka Törvénykönyve képtelenesen szólna nem az egyén „bibliájá”, amivel elmegy a bíróságra pereskedni, hanem a kollektív szerződést kötők kézikönyve.

— **Végül is akkor a munkavállalónak kell eldönteniük, hogy a versengő szakszervezetek közül melyik legyen a kollektív szerződést megkötő szakszervezet...**

— S egyetlen munkavállalónak sem mindegy, hogy milyen felhatalmazottsággal rendelkezik az a szakszervezet, amelyik megkötö az általános érvényű szerződést. Önmagukat jelölték-e erre a „pozícióra”, vagy a dolgozók valóban bebizonyították, hogy támogatják őket. Ezért jó lenne, ha ennek eldöntése az **európai magatartási szabályok alapján** történne. Jó lenne, ha a munkavállalók és a szakszervezetek fölismernék, hogy **saját ügyeik eldöntésében személyesen kell közreműködniük**. Mert a szakszervezet mint szervezeti keret csak a szerveződések személyes közreműködésével működik. Tehát, konkrét helyzetben valamennyi munkavállalónak a saját munkája és bére, a saját kollégája és környezete érdekében hozott döntésben részt kell vennie. Mert fontos érdekről van szó.

— A nyugat-európai gyakorlat szerint az **általános érvényű kollektív szerződéseket azok a szakszervezetek kötik, amelyek az üzemi bizottsági választásokon megszerzik az 51 százalékos támogatottságot**. Az általuk megkötött kollektív szerződés **mindenkire** érvényes, azokra is, akik nem szakszervezeti tagok, vagy más szakszervezetek tagjai. A polgári demokrácia két alapelvét — a többségi akaratot és a kisebbségi jog érvényesülését — így vezetik be a munka világába. **FENYVESVÖLGYI ARANKA**

Kapcsolatépítés norvég postásokkal

Norvég postások, szakszervezeti tisztségviselők jártak Magyarországon, Budapestet s a vidéket is megismerve. Foglaltak, takarítottak, elrendezték a hirtől hallottak, hogy a zord fjordok fiai és lányai mit szólnak a hortobágyi pusztán láttán, azt viszont elmondták: az itt-ott meglátogatott posták némelyikét bizony bezárnák Norvégiában.

Mondták pedig ezt a remek hangulatú záróbanketten, félretéve mindenféle udvariaskodást. Véleményük szerint az itt látott úgynevezett szociális helyiségek olyan állapotban vannak, melyek méltatlankodást okoznak a dolgozók számára. Furcsa volt számukra továbbá a formaruha hiánya, a több helyen bezárt felleveleablak, amiben viszont egyetértettek: beszélgetőpartnereik nyílt őszintesége, hozzájárulása, hogy a jövőben még több, egyszerű dolgozóval szeretnének véleményt cserélni.

A tervek szerint a jövőben ennek semmi akadálya.

Hivatal a táborban

Bevallom, nem voltam úttörőkoromban Csillebércen, így csak hírből hallottam, hogy letezik egy tábor, egy vasút... Ez ma már nem szégyen, ennek ellenére ottjártamkor egy kicsit fájt a szívem. Minden olyan szép és rendezett, sportpályák, éttermek, parkok, ami kell a tábori élethez. Ez ma már nem a Magyar Úttörő Szövetségé. Gyermekek és ifjúsági tábor lett belőle, ahol jószerivel csak felnőttek laknak, akik a világ minden tájáról érkeznek, s önszántukból vagy kényszerűségből töltenek el itt néhány napot vagy hetet. Legutóbb egy vallási szekta tartotta kongresszusát Csillebércen, a vendégek Kanadából, Hawaiirol, Afrikából, Dél-Amerika országaiból érkeztek.

A sportpályák ilyenkor csendesek, nincs gyermekzsivaj, de a tábor postahivatala most is, mint mindig, működik. **Sebők Ágnes** 1987 óta dolgozik itt, egyedül látja el a teendőket.

— Valamikor egy jóval nagyobb hivatal működött a tábor másik részében, és az ide beosztott hivatalnok mellett az úttörővasutasok, a gyerekek is besegítettek, ez is a munkájukhoz tartozott. Saját kasszájuk volt, önállóan dolgoztak. Én önszántamból kerültem ide, jól is

érezem magam, csak hát a közlekedés... Fél hét körül már itt vagyok, takarítottok, elrendezem mindent a tízórai nyitásra.

— **Kik laknak itt, amióta a tábor átalakult?**

— Nyáron természetesen a gyerekek, hiszen ez még mindig ifjúsági tábor. Van itt munkásszálló, vállalat, itt az úttörőszövetség, a Pető Intézet egy része, tartanak itt kongresszusokat, utazási irodák is szerveznek ide csoportokat, télen a pénzügyőrök laknak itt. Közismert, hogy a hajléktalanok és a menekültek egy részét is itt helyezik el.

— **Milyen feladatokat kell el látnia, és hogyan oldja meg egyedül?**

— Minden postai feladat az enyém, másra nem is tudnám bízni. Egyedül a kézbesítésbe segítenek be a gyerekek, a táborba érkező leveleket viszik szét a táborlakóknak, de ősztől tavaszig ezt is segítség nélkül végzem.

— **Mikor a legtöbb a munka?**

— A legnagyobb forgalom akkor volt, amikor a keletnémetek itt várták ki a határ megnyitását. Rengetegen voltak, nehezen győztem, azóta sem voltak ennyien. Szerencsére ez nyáron volt, így a gyerekek segítségével megoldottam a kézbesítést.

— **Nem fél itt egyedül, hiszen ez a hivatal eléggé elszigetelt a külvilágtól, közel az erdőhöz?**

— Én erre még nem gondoltam, bár a családom nagyon félt. Van riasztó, rendszerek is laknak a táborban. Igaz, hogy a hivatal messze esik a várostól, de itt mindig sokan vannak. Itt van az épület mögött egy munkásszálló.

— **Van olyan kedves emlék, amelyre szívesen emlékszik vissza az elmúlt négy évből?**

— Egyik nyáron fiatal középiskolások laktak itt, akik valamilyen riporterképző tanfolyam résztvevői voltak. Az utolsó napon azt a feladatot kapták, hogy készítsenek riportot valakivel a táborban. Nagyon sokan jöttek hozzám, de én nem akartam senkinek nyilatkozni. Egy kislány jött, hogy mindenképpen velem szeretne beszélni. Mint kiderült, ő valamikor úttörővasutas volt, és a vasút és a posta akkori egyezménye szerint őket is beosztották a hivatalba dolgozni. Ráálltam a riporterre, és nagyon örültem, hogy az egykori „kollégán” velem készíttette élete első interjút.

G. Lendvai Emőke

Szorítóban

Lehet-e segély az oly sokat szidott hazai jog, no meg hány kö között öröklődik a házi jogász, aki ráadásul még szereti is ezt a nyűgöt? Ezeket morfondíroztam magamban, amikor Debrecenben néhány perces beszélgetésre invitáltam **Popovics Ivánné** doktort, a jogsegélyszolgálat vezetőjét.

— **Tényleg szorítóban van?**

— Vannak helyzetek, amikor abban vagyok. De inkább arról van szó, hogy én valóban mindent megteszek, ha egy elesett, kiszolgáltatott ember kér tőlem segítséget.

— **Képes akár feljebbvalónak is ellentmondani?**

— Akar példákat? Igazgatói utasítást bíráltam felül, mert a munkába járás költségeinek megtérítése körül diszkrimináció

ció lehetőségét láttam. Vagy akkor, amikor a vezetőség túl sok hatáskört ragadott magához. A munkám azt is jelenti, hogy néha be kell bizonyítanom, a Munka Törvénykönyve másként rendelkezik, s ez akkor is így van, ha előfordul, hogy ez valakinek nem tetszik.

— **Sokan keresik fel?**

— Igen, heti két alkalommal van fogadóóráim, de gyakori,

hogy csak telefonon érdeklődnek. Sajnos, azt tapasztalom, hogy amíg az életünk egy része valóban nyitottá válik, addig sokan az állásféltség miatt inkább lemondanak az igazság vagy a jogos érdek képviseléséről is.

— **Önök nem koppintottak még a fejére, hogy túl messze ment el?**

— Talán egyszer éreztem rosszállást, de túléltem. Egyébként is ismernek engem, hogy nem lehet kényszeríteni valamire, ha arról nem vagyok meggyőződve. S ez a másik oldalon is igaz, hiszen nem vállalom közbenjárást büntetőjogi vagy ingatlanszerződési ügyekben.

A doktor asszony befejezi a beszélgetést, egyetlen karapán mosdulattal a hóna alá csapja a dossziét. A tanácssteremben már várják. Most is számítanak rá, csakúgy, mint minden nap...

— **kurunczi** —

III. rész

inkhoz képest az is. Az alábbi, véleményem szerint rendkívül szemléletes grafikonról lényegében sok minden le is olvasható a fenti állításból:

The chart illustrates the distribution of income and social security contributions in Sweden. The top section shows income and contributions, while the bottom section shows social security benefits. The x-axis represents age in years, and the y-axis represents income in 1000 kr.

Income and Contributions (Top Section):

- Family Allowances (Családi pótlék):** Represented by a solid black bar at the bottom of the top section, from age 0 to 15.
- Direct Taxes (Közvetlen adók):** Represented by a bar with vertical lines, starting at age 15 and increasing with age.
- Indirect Taxes (Közvetett adók):** Represented by a bar with a dotted pattern, starting at age 15 and increasing with age.
- Social Security Contributions (Szociális díjak):** Represented by a bar with a cross-hatch pattern, starting at age 15 and increasing with age.
- Other Income and Contributions:** Various other bars represent different income sources and contributions, including "egészségügyi ellátás nyugdíjkegésztés" (healthcare and pension contributions), "egyetem" (university), "általános nyugdíj" (general pension), and "védelem, jogok stb." (protection, rights, etc.).

Social Security Benefits (Bottom Section):

- Family Allowances (Családi pótlék):** Represented by a solid black bar at the bottom of the bottom section, from age 0 to 15.
- Direct Taxes (Közvetlen adók):** Represented by a bar with vertical lines, starting at age 15 and increasing with age.
- Indirect Taxes (Közvetett adók):** Represented by a bar with a dotted pattern, starting at age 15 and increasing with age.
- Social Security Contributions (Szociális díjak):** Represented by a bar with a cross-hatch pattern, starting at age 15 and increasing with age.
- Other Benefits:** Various other bars represent different social security benefits, including "egészségügyi el." (healthcare), "egyetem" (university), "általános nyugdíj" (general pension), and "védelem, jogok stb." (protection, rights, etc.).

Source: Forrás: Svéd statisztika

Orvosi szolgálat

A fogorvosi ellátás 19 éves korig díjmentes, 19 év felettiek-nél 3000 Kr alatt 60 százalékot, 3000 Kr felett 25 százalékot fizet a beteg, a többit a biztosító fedezi.

Betegpénz (táppénz)

Szülői biztosítás (gyes)

A segélyezés megosztható a szülők között. Az 1988. évi adatok szerint: az apák 28 százaléka a napok 6,5 százaléka erejéig, az anyák 76 százaléka a napok 93 százaléka erejéig vette igénybe.

A nyugdíjazásról

Segélyek

✻

Mészáros József

Válasz a kihívásra

Jellemző és árulkodó tény, hogy egyetlenegy érintett miniszterium sem volt hajlandó nevét adni e két törvényhez a parlamenti előkészítő munkában. Sajátos helyzet és egyben páratlan az, amikor egy országgyűlési bizottsági ülésen a két törvényjavaslat tárgyalásánál az ellenzéki képviselők szívesen érdeklődnek, hogy a kormányzatot az ülésen ki képviseli. Zavart, rövid csend után Palkovics képviselő úr az MDF színeiben, és mellelleg a Magyar Kástanácsok Országos Szövete-

Meszlényi Ferenc

(A PDSZ-nek a vagyonnal kapcsolatos állásfoglalása lapunk 1. oldalán található. A szerk.)

Még nem dőlt el semmi!

○ A remittendaszolgáltatás ésszerű és lehetséges liberalizálásának kidolgozása, a pontatlanul visszaszállított remittendával kapcsolatos anyagi fe

A Hirlapterjesztők Szakmai Szövetségének meggyőződése, hogy a még hiányzó egyezségeknek feltétlenül bele kell kerülniük a postai „hírlap-privatizáció” anyagába, ahhoz, hogy a vállalkozó szándékú, de döntéseikben még bizonytalan hírlapárusokat elhatározásaikban megerősíthessük, s hogy a szeptember 30-án tartandó országos tanácskozáson ne csak az egyeztetés, az eltérő álláspontok rögzítése legyen a feladat, hanem egy közös érdektől vezérelt, végleges megoldás kialakítása, mely határozott állásfoglalással, közös akarattal megvalósítható.

Siskovits Attila

A megjelent fotón eléggé ferdén áll. Netán húzza a nagy mellény...?

V. Á.

Egy emberöltő a postánál

Dr. Csányi Lajos olyan ember, aki összekötötte életét a postával. Harminckilenc éven keresztül dolgozott a szervezetnél, felőlős beosztásból került nyugdíjba.

Lajos bácsi kedvesen fogad, megkínál egy pohár homoki borral, majd jókedvűen beszél-ni kezd.

— 1906-ban születtem. A négy elemi és a nyolc gimnázium elvégzése után kiképzésre bevonultam katonának. Erre az időszakra ma is szívesen emlékszem vissza. Sok mindenre megtanítottak. A leszerelést követően a harmincas évek közepén kerültem a postához. Különböző tanfolyamokat végeztem, hírközlési, postatiszti, általában jó eredménnyel. Ezután iratkoztam be a Pázmány Péter Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karára. Természetesen munka mellett. 1936-ban doktoráltam. Ez már olyan régen volt, hogy azóta megkaptam az egyetemtól az 50 éves munkámért járó aranyoklevelet. Ezt persze büszkén őrzöm!

— A háborúban részt vett?

— Hogyne! A bécsi döntés után Erdélybe vezényeltek híradós századparancsnoknak, majd a Felvidéken szolgáltak. De megjártam a keleti frontot is. Táviró üzemszázadosként Oroszországban katonáskodtam. Szerencsére nem sebesültem meg, de a mínusz harminc fokos hidegben lefagytak az ujjaim. Tizenöt hónap frontszolgálat után leszereltek. Fogalmazói kinevezéssel a zsebemben kerültem a debreceni postahivatalba. Előadó, csoportvezető, majd osztályvezető lettem. Megbecsültek, munkámat elismerték. Hiányzott azonban a főváros, így 1949-ben saját kérésémmre a Budapesti Postaigazgatóságához helyeztek át. Innen kerültem azután utolsó munkahelyemre, a Posta Kísérleti Intézetbe. Itt én voltam az egyetlen jogász. Ezért aztán rengeteg munkát kaptam. Az intézet jogi problémái mellett a személyzet is hozzám fordult, még örökösödési ügyeivel is. De én foglalkoztam a fegyelmi dolgokkal, lopásokkal.

— Mi él ezek közül önben a legélesebben?

— Az intézet mérőbusza a Jászságban ellenőrizte, hogyan lehet fogni a budapesti adókat. A buszon ült egy technikus, egy mérnök és a sofőr. A két szakember feladata lett volna ellenőrizni, hogy a busz antennáját megfelelő helyen állítsák fel. Azonban ezt elhalasztották, s az antenna felcsörlés közben hozzáért a magasfeszültségű vezetékhez, a 20 000 volt azonnal agyonütötte a sofőrt. Nekem kellett vizsgálnom az előzményeket. Nem volt könnyű.

— Mi tagadás, belefáradtam a sok munkába, így 1967-ben nyugdíjba mentem. Addig csak a munkának éltem. Most végre

ráértem szórakozni, „élni” egy kicsit. 63 évesen megnősültem. Feleségem huszonkét évvel volt fiatalabb nálam. Remekül megértettük egymást, egészen három évvel ezelőtt bekövetkezett haláláig.

— Nyugdíjaim 67-ben kétezzer forint volt, ez akkor megfelelő összegnek számított. Most nyolcezer forintot kapok havonta, ami nagyon kevés. Főleg azért, mert van, aki a tizszerezést kapja.

— Kikre gondol?

— A volt politikai vezetőkre! Úgy gondolom, én kevesebbet hibáztam. Úgy látszik, az elvégzett munka és a nyugdíj fordított arányban van.

— Úgy tudom, több évtizede szakszervezeti tag. Milyen a kapcsolatuk?

— Annyi, hogy minden évben befizetem a díjat. Túl sokat nem kaptam. Mikor édesanyám meghalt, kiutaltak kétszáz forintot. Ez 1949-ben még jelentős összeg volt, de azóta sem adtak semmit. Ennyit a szakszervezetről.

— Mi a véleménye a posta három részre szakadásáról?

— Helytelen! Sok lett a vezető! A tetőfedők esete jut eszembe. Ketten dolgoznak, négyen ellenőrzik, majd a munka befejezése után még hárman.

— Milyen volt az ön idejében a posta munkamórája, társadalmi megbecsülése, s hogyan változott megítélése szerint?

— A Horthy-rendszerben teljes fegyelem érvényesült. Mindenki dolgozott a legjobb tudása szerint, már csak azért is, mert a posta jól fizetett, nyugdíjas állást kínált, ám ezért teljesíteni kellett. Sűrűn előfordult, hogy délelőtt, délután műszakban voltunk, pedig akkor még túlóradíj nem létezett. Mégis szívesen csináltuk, mert tudtuk, megbecsülnek minket. 45 után minden megváltozott. Saját szememmel láttam, hogy egy kolléga munkaidőben keresztretjvényt fejtett. Szép lassan lezüllyött minden. Bár most talán javul a helyzet, hisz mindenki elkezdte féltetni az állását. Ha fennmarad egyáltalán a posta. A régi rendszerben annyi hasznót termeltünk, hogy a MÁV hiányait a mi bevételünk-ből fedezték. Ma viszont a posta lassan elveszíti gazdasági háttérét.

Lajos bácsi tekintete itt elfelhősödött. Látszott rajta, bármit megtenne, hogy újra felvirágoztassa volt cégét. Aztán lemondóan legyintett. Öntött még egy pohár bort, majd intett, kapcsoljam ki a magnót. Én pedig azon gondolkodtam: egy ilyen tapasztalt, sokat megért, teljes szellemi frissességnek örvendő embernek miért is kell itthon ülnie, amikor tudására, felkészültségére ma is szükség lenne?!

— dézsi —

Az aranydiploma átvétele

Bogár a fülben

SZAVAK

SZOCIÁLIS. Közismert szó, jelzőként szerepel a piacgazdaság előtt. A jelző használatának az a célja, hogy enyhítse a piacgazdaság negatív hatásaival kapcsolatos aggályokat, ellenszenvet, s emberibbé, vonzóbbá tegye a piac kegyetlen törvényeire épülő gazdasági rendszert. Így is sok a baj azonban a szociális jelzővel. Egyesek azt kifogásolják, hogy még ki sem alakult nálunk a piacgazdaság, a jelző máris eltűnik. Mások meg kétségbe vonják használatának szükségességét, mert hazugnak, semmitmondónak, alacsony tartják.

REGENERÁLÓDNI. Ez bizony jó dolog, és szükséges is munkaképességünk fenntartásához, egészségünk megőrzéséhez. Az üdülés kiváló alkalma ennek, tapasztalhatjuk mindannyian. Már akinek lehetősége nyílik rá. Ha azonban így alakulnak az árak (és maradnak a bérek), akkor az üdülés hovatovább *luxussá válik*. A tények, sajnos, erről beszélnek. 1980–85 között évente 390 ezren üdülhettek kedvezményesen, idén 240 ezren, jövőre pedig várhatóan már csak 180 ezren kaphatnak jutányosan beutalót. A kedvezmények szűkülnek, a térítési díjak növekednek. Eddig 33 százalékkal emelkedtek, jövőre pedig újabb 35 százalékra számíthatunk. Befel-

legzik a kedvezményes szakszervezeti üdülésnek?

SZABADÚSZÓK. Eddig a szabadfoglalkozású művészeket, újságírókat neveztük szabadúszóknak, akiknek nem volt kötött munkahelyük. Művészi tevékenységük volt a főfoglalkozásuk. Abból éltek, hogy szobrokat faragtak, verseket és regényeket írtak, zenét szereztek, képet festettek. Egyik politológusunk most azokat is szabadúszóknak nevezte, akik nem léptek be egyik pártba sem. Ilyen módon a szabadúszók vannak (és lesznek) a *legtöbbségben* e hazában, hiszen a pártoknak összesen nincs 400 ezer tagjuk.

KÖNYÖKHARC. Konrád György, a jeles író komoly problémának látja, hogy „a kommunizmus idején a közép-európai országok nem tudtak valódi bárárságot teremteni egymással. Most mindegyik gyorsabban akar eljutni Európa közösségébe, mint a másik, *könyökharcot* vívnak egymással.” Hát még milyen könyökharc folyik a munkahelyeken az állások megtartásáért, az egzisztenciális megkapaszkodásért, a vezető tisztségek elnyeréséért?!

SZOLIDARITÁS. Kulcsszó. A baloldali értékrend centruma, a szakszervezeti mozgalom első számú ismérve (a szervezethez együtt). Egyre na-

gyobb szükség van/lesz rá. Nehéz ugyanis elképzelni a társadalom működését csak kizárólagosan hideg gazdasági racionalitás alapján. Emberarcú, emberközpontú társadalom nem lehet meg szolidaritás nélkül. A gyengébb segítése, a rászorultak támogatása, az együttérzés, a segítőkészség, az összefogás nem pusztán érzelmi kérdés, de *logikus megfontolás* is. A társadalom hatékony működésének velejárója, feltétele. Ébresszük, ápoljuk ezért a szolidaritást, vigyázzunk rá a mai szőinflációban, örködünk érdemi érvényesülésén.

UDVARIASSÁG. Közkeletű szó, de mind ritkábban találkozunk vele az utcán, az emberi kapcsolatokban, a mindennapi életben. Helyét elfoglalja a figyelmetlenség, az emberli magatartás slampossga, a durvaság, az agresszivitás. Ezért adom hírül, hogy volt részem — üdültársaimmal együtt — udvariasságban Boglárlellén, a *postás üdülőben*, abban az augusztusi két hétben, amit ott töltöttem. Elsősorban az étterem dolgozóitól, de a portán szolgálatot teljesítőktől, a programszervezőktől és a takarító-nőktől is. Köszönet érte. Már csak azért is, hogy visszatérjen a hitünk: nincs még minden veszve, az udvariasság *hem véglegesen hiánycikk*. Szabad és lehet gyakorolni. S még pénzbe sem kerül, viszont javítja a komfortérzetünket. Annyit jelent az udvariasság az ember közérzetének, mint vitamin a legyengült szervezetnek.

Kárpáti Sándor

MEGNYÍLT A BENCZÚR

Postás Művelődési Központ
Bp. VI., Benczúr u. 27.
Telefon: 121-7334

Még hogy én pórázon vagyok? Lehet, de nem fogja senki! Alkalmanként a gazdám, akivel együtt őrizzük a szakszervezeti székházat. Hogy én kicsinek születtem? Na és akkor mi van? Akinek elkapom a bokáját, legfeljebb azt mondja: ez egy alulról jövő kezdeményezés volt... — gh —

UTCAI CSETEPATÉ

Mindjárt az ajtó elé lépett, és látta: egy molett, vörös hajú asszonyság ökölbe szorított kézzel veri a telefonok oldalát. Vető kimeredt szemmel bámulta a dühöngő nőt. Beszólni nem mert. Nem, mert az utóbbi időben a telefonok védelme miatt kellemetlenségei adódtak.

A vörös hajú hölgy továbbra is ütötte a telefont...

És Vetőben pattant a feszültség: valamit tenni kell, különben tönkre veri. Tekintetét a várakozó férfiakra emelte, és mérgesen rázta a fejét. A köpcös, deres hajú egyetértően bólintott, és rögtön kinyitotta a fülkét, az ajtót kinyitotta, majd emelt hangon mondta:

— Ne tegye tönkre! Mi is szeretnénk telefonálni!

A hölgy megfordult, és haragosan nézett kifelé. Látta, hogy hárman várakoznak, mérgesen helyére csapta a kézbeszélőt, s aztán kilépett, topogott és villódzó szemekkel kiabálta:

— Ütöttem, mert bezabált öt forintomat. Kettőt dobtam be, és csak három percig beszéltem...

A másik várakozó, a sovány, kopasz férfi kezével a levegőbe csapott, és azt mondta:

— Hát már ilyen is van? Egy

felöltött öt forintért tönkre veri a telefont? Nahát!

A köpcös deres hajú már a fülkében állt, és onnét kiabálta:

— Merthogy a rosszul nevelt gyerekeink vagy az unokáink vandál módon szétörik és fosztogatják a telefont, persze, hogy bänkodik az ember. És mit látnak szemünk, már némely felnőtt is...

A hölgy pár lépést már távolodott, majd hirtelen megfordult, visszalépett, szeme kimeredt, és kiabálta:

— Lehet, hogy a maga gyereke tönkreveri és kirabolja a telefont. Az enyém ilyet nem csinál! Nem! Mert nekem nincs gyerekem.

Vető telefonellenőrt melbe ütötték a hölgy szavai. Rosszalóan ingatta a fejét. Közben eszébe jutottak a nagy író szavai. Mindjárt a hölgy elé lépett, a szemébe nézett, és komoly hangon mondta neki:

— Kegyed figyelmet keltő szavakkal kiabálta, hogy gyermektelen. A hangjából némi büszkeséget éreztem. Az emberek többsége másképpen gondolkodik. Az élet folytatásához a világhírű írónak komoly mondanivalója van. Azt mondja: „A kaszással, ki holnap elragad,

csak úgy dacolhatsz, ha gyermeked marad.” Szemöldökét felhúzta, és várta a választ a hölgytől. Az meg sem tudott szólalni. A fejét idegesen jobbra-balra kapkodta, s bosszankodott: minek is fordult vissza? De minek? Tönkretették a napját. Még a holnapot is. Tekintetét fölkapta, és haragos szemmel nézett az előtte álló férfira. Aztán igyekezett a Városliget felé.

Vető tágra nyílt szemmel nézte a távolodó hölgyet. Sőt, hajtott, és arra gondolt: lehet, hogy rosszat csinált? Lelkében szánszalom éledezett. Talán magányosan él. És minden kis baj haragra lobbantja. Vagy éppen munka nélkül van.

A kopasz férfi emelt fővel mosolygott. Tetszett neki az iménti csetepaté. Topogott, és várta a mellette álló tekintetét. S mert a pillantásuk nem találkozott, megfogta a karját, és hangosan mondta neki:

— Régóta ismerem ezt a nagyszájú nőt. A férjét is. A második utcában borozójuk van. Ott is ilyen hangos. De mennyire az!

Tekintetük összeszaladt, és a kopasz férfi határozottan bólogatott.

Vető Csaba telefonellenőr megnyugodva nagyot lélegzett, és az arcán a mosoly nyiladozott.

P. Kovács János

„Én mindent komolyan vettem”

— *Úgy tudom, 1904-ben született.*

— Igen, Szombathelyen. Itt végeztem el az első 6 osztályt. Két nővérem és egy bátyám volt. A nővéreimnek sokat köszönhetek, a háború alatt sokat segítettek. A bátyámról csak annyit tudok, hogy a Donnál eltűnt. Szombathelyről Sopronba kerültem, ahol 22-ben az Evangélikus Líceumban érettségiztem. Szerettem volna egyetemre menni, de nem tudtak taníttatni, állást kellett keresnem. Először az adóhivatalnál dolgoztam mint tisztjelölt — kezdi élettörténetét mesélni *Németh Lajos*.

— *Hogyan került a postához?*

— Sokat segített, hogy sportoltam, atletizáltam és futballoztam.

A sportolókat támogatták,

és nekem egyszerre öt állást is felajánlottak. A legtöbbet a posta fizetett, ráadásul édesapám is postás volt. Itt rögtön gyakornokként alkalmaztak, (ezzel) igazolványt kaptam, ami fontos volt, mert így ingyen utazhattam Pestre, ahol edzettem. Később itt végeztem el a tiszt tanfolyamot, és ismerkedtem meg első feleségemmel. Ennek ellenére 27-ig Szombathelyen dolgoztam. Ekkor kerültem fel Pestre, az ország egyik legrosszabb postahivatalába, a 72-esbe. Itt dolgozták fel az összes, Budapestre érkező levelet. Később kicsit javult a helyzet, a mozgóposta leadási menetében dolgoztam, a vidékről érkező leveleket válogattuk a vagonokban.

— *Ilyen munka mellett nem sok ideje maradhatott az edzésekre.*

— Sajnos, nem folytathattam a versenyszerű sportot, bár többször kértem az igazgatóságot, helyezzen másik hivatalba,

de kéréseimet elutasították, tehát maradnom kellett. Így itt dolgoztam egészen annak kettéválásáig. Ezután a Főpostához kerültem, amelynek vezetőjét már ismertem. Segített az előrelépésemben, először gazdasági előadó lettem, majd megismerkedtem minden osztály munkájával.

— *Gondolom, nem véletlenül kapta ezeket a beosztásokat. Főnökének mi volt a célja?*

— Utódjának szemelt ki, de

közbeszólt a háború.

Először Vácott, később Budafokon teljesítettem szolgálatot. Majd Aradra küldtek, de csak Békéscsabáig jutottam, a németek nem engedtek tovább. Néhány nappal ezután ismét megpróbáltam. Ekkor már sikerült elérnem Aradot. Mindössze hat napig voltam postafőnök, mert bevonultak az oroszok. Elmondhatom magamról, hogy én voltam az utolsó magyarországi postafőnöke Aradnak. De nemcsak ebben voltam utolsó, a Posta Casino titkára is én voltam. Ez a szervezet hasonlított a mai szakszervezethez. 1944-ben az utalványosztály vezetője lettem. A légitámadások alatt a fizetéseket és a nyugdíjakat az óvóhelyen adtuk ki. Az ostrom alatt meghalt a feleségem, ott maradtam két gyerekkel. A nővéreim segítettek, felutaztak Pestre, úgy volt, hogy a gyerekeket magukkal viszik Szombathelyre, de az ostromgyűrű bezárult. A házunkban csak egy földszinti helyiség maradt épen, ahol négy család lakott igen szűkösén. Február 19-e után visszamentem dolgozni, de csak romokat találtam. Otthont kellett keresnem a családomnak. Ekkor felajánlották, legyek a Postás Alapítvány Kórház gondnoka. Elfogadtam az állást. De itt is minden romokban hevert. Ahhoz, hogy az épületet helyreállítsuk, rengeteg pénzre volt szükségünk. Szerencsére voltak barátaim, akik segítettek. A 40 ágyas kórházból 870 ágyas lett. Eközben gyarapodott a család, örökbe fogadtunk egy 4 éves kislányt, akinek az édesanyja meghalt, az édesapja pedig nagyon sokat dolgozott, nem tudta ellátni a gyereket.

— *Meddig maradt a Postás Alapítvány gondnoka?*

— Egészen az államosításig. Az 50-es évek végén látogatást tett a kórházban a vezérigazgató. A gyermekosztályon ekkor még dolgoztak apácák, és egy kis Jézus-szobor is állt ott. Felölöszre vont, miért nem távolítottam el. Azt válaszoltam, hogy amíg apácák dolgoznak a kórházban, addig a szobor is marad. Néhány nap múlva az apácákat visszahívták, és nem sokkal ezután a vezérigazgató „felajánlotta” az államnak az épületet. Ekkor ez az intézmény az ország egyik legjobban felszerelt egészségügyi létesítménye volt. A helyemre mást neveztek ki, a káderlapomra „ráírták”, klerikális.

— *Mi történt önnel ezután, hiszen megbélyegezték?*

— A postához nem kerülhettem vissza, de munkát kaptam a Betegségbiztosítóban. Később ez is megszűnt, feladatait az OTI, majd az SZTK vette át. 65-ben

nyugdíjaztak,

ekkor a vezérigazgatóságon dolgoztam.

— *Említtette beszélgetésünk közben, hogy ennyi év szolgálat után mást várt volna a szakszervezettől.*

— Pontosan. 1971-ben szívinfarktuson estem át, itthon fekvőbeteg. Egyik kedves kollégám meglátogatott. Láttam, hogy szűkösén élünk, megkérdezte, kapok-e segítyt. A válaszom az volt: nem, nem is kérttem. Ezután benyújtott egy kérvényt, de elutasították. Nagyon fájt.

— *Nyugdíjazása óta mivel foglalkozik, mit csinál a legszívesebben?*

— 1956 óta túrázunk, jártam már a Magas-Tátrában, Jugoszláviában, Erdélyben, sőt Svédországban is. A legnagyobb sikerélményt számomra az 1999 méter magas Gievont-csúcs megmásítása jelentette 1977-ben. Hétvégeken még most is sétálgatok, igaz, már nem olyan sokat. Szerdánként a Természetbarát Szövetségbe járok. Számomra nagyon fontos a család; lányaim szép pályát futottak be, a fiam akadémiкус, most nemrég kapott Széchenyi-díjat. Az unokáim is felnőttek már, és büszke vagyok a hat dédunokámra.

Pálkás Zsuzsa

Szeptember 6-án rendezték meg — kiállítás megnyitásával együtt — az 54. bélyegnapot. Az év legszebb bélyegének Vertel József művét, a Magyar Köztársaság címerét ábrázoló blokkot nyilvánították.

A dolgozók sorsa nem statisztikai adat

Beszélgetés a Debreceni Postaigazgatóság vezetőjével

Debrecenbe érkezésem délutánján rögvést kegyetlenül összeveszttem a tévé helyi riporterével. Első — igaz, rövid — tapasztalataimat mondtam el, szép és emberleptékű parkokat láttam, melyek a hazai átlagnál sokkal tisztábbak, mire ő cáfolva mindezt, úgy szidta városát, mint a bokrot. Ezt az élményemet mesélem dr. Kovács József igazgatónak, hozzátevé, úgy tudom, tőle sem áll távol az emberekhez — dolgozókhoz — való közelség, a nyugodt hangvétel, igaz, ezt korábban magam is tapasztaltam.

— Ez lehet, hogy azért van, mert én végigjártam a postai

— Erre azt mondanám, ezek inkább felüdülést, kikapcsolódást jelentő utak, bár debreceni hivatali szobám is nyitva áll mindenki előtt. Ezért nincs is úgynevezett fogadónapom.

— *S ha kopogtatnak, mi a jellemző gond?*

— Állás, áthelyezés, munkavállalás. De van lakásépítéssel, vagy annak megszerzésével kapcsolatos ügyesbajos dolog is. Természetesen a szakmai gondok jelentik a túlsúlyt.

— *Maradjunk most ez utóbbinál...*

— Ahogy a gazdasági körülmények változnak, a posta is úgy keresi helyét. Nagyon sok új dologgal foglalkozunk, ezek óhatatlanul is feszültségeket okoznak. Jó példa erre a Providencia biztosítóval kapcsolatos bonyolult és kisé elkésett intézkedések sora.

— *Őn azt mondta: „kissé”, én azt mondanám: „nagyon”.*

— Lehetett volna jobban megszervezni, az biztos. Egyre szaporodó gondot jelent az is, hogy az áprilisi bérfejlesztést lassan felemészti az infláció.

— *Mennyi volt ez a bérfejlesztés?*

— Pótlékokkal együtt 23,4 százalék.

— *Ismerve az országos munkaerőgondokat, önként ez hogyan jelentkezik?*

— Legfőbb gondunk a kistérségi Vállalat egyes településeken automatizálja a távbeszélő-hálózatot, megszűnik a központ kezelése — amit eddig megbízásos alapon mi láttunk el —, az itteni munkatársak elhelyezése a mi problémánk. Az elmúlt évben ilyen okok miatt 60-70 ember soráról kellett gondoskodnunk.

— *Önöknek? Erre mondják a diplomácia nyelvén: nincs kommentár... de erről inkább ne beszéljünk. Inkább arról, milyen az ön jövőképe?*

— Nyilvánvaló, a gazdasági helyzet a postát is érinti, bár én azt hiszem, kicsit később, mint másokat. Egy jól működő gazdaságban ez nem lenne probléma, több hírlap, levél fogyna, több csomag indulna útnak, de romló körül-

mények között egy szolgáltató céget ez nagyon visszavethet. Most ezt az időszakot éljük. Hogy ezt túléljük, új szolgáltatásokon kell gondolkodnunk. Én különösen a pénzforgalom növelésében látok perspektívát, de mással is kísérletezünk. A másik: végre el kell döntenie a posta vezetésének, hogy kistérségi szinten az igényeknek megfelelően milyen mértékben engedünk be másokat, vagy mi látjuk el ezeket a feladatokat továbbra is.

— *Nyilván egyszerűbb, ha a posta a maga sok évtizedes mechanizmusával teszi ezt, nem gondolja?*

— Persze hogy így gondolom, hiszen a mi legkisebb egységünk is egy országos hálózathoz csatlakozik. Indokolatlannak tartom ezért, hogy valaki pesszimista legyen, még akkor is, ha most valóban nem könnyű a helyzetünk.

— *Igazgató úr! Beszélgetésünk elején azt mondta — s ez biztosan igaz —, ajtója nyitva áll mindenki előtt, de mi van akkor, ha a szakszervezet képviselője lép át a küszöbét, s nem éppen barátságos mosollyal kér bebocsátást? Ellenfélként fogadja, vagy netán jobbitó szándékú partnerként?*

— Ha nincs tolerancia, az mindenkinek árt. Az lenne a legjobb, ha nem volna min vitatkoznunk. Sajnos, erről nem beszélhetünk. Szóval fontosnak érzem: tiszteljük egymást, s tárgyalásaink megfelelő mederben folyjanak, és így szülessenek döntések. Talán az volna a legjobb, ha elindulnánk egymás felé, de nem akkor, amikor már ég a ház, hanem jóval előbb. Gondolok itt az elmúlt évi sztrájk-felhívásra például.

— *Tart a szakszervezettől? — Én a többféle érdekképviselettől tartok, mert köztük és a szakma között nincsenek tisztázva a megfelelő kapcsolati rendszerek. Így aztán ebből semmi jó sem származhat.*

— *Mondja ezt ön: a munkáltató. Köszönöm a tanulságos beszélgetést. Bár azt hiszem, a végkövetkeztetést nem nekem kell levonni.*

— **veégh** —

Telefonérme-kálvária

Jól tudtam, ma van a telefondíj 2-ről 5 forintosra való áttérésének az ideje, mégis a régről zsebenben maradt tucatnyi 2 forintosom indultam ki a sarki telefonfülkéhez, hiszen még olyan korán van, nem egykönnyű a telefonok átállítása. Különben is éjszaka nemigen dolgoztak a telefonátállító postások.

De bizony dolgoztak. Az átállítás napjának kora reggelén már ott fityegett az új jelzés: 5 forintos-pénzermével működik. Mivel Mariska néninek kellene telefonálnom, ő pedig nem túl halasztást, gyorsan be a közeli kőzértbe, 5 forintost szerezni.

— Húzzon egy szál szőrt a tenyeremből! — tárta ki két tenyerét a kőzért pénztárosa. — Elkapkodták, mert mátol már 5 forintossal működnek Budapestén a telefonok.

Mit tehettem egyebet: 17 darab 2 forintosomat nyomban levásároltam egy tábla csoki képében, amivel személyesen állítottam be a másik kerületben, 11 km-re lakó Mariska nénémhez.

Hónapok teltek el, mikor a család úgy határozott: május végén elvisszük Zuglóba, a Kacsóh Pongrácz úton lakó lányomhoz és a kisunokáimhoz. *Hódosi Karcsi*, az én ifjú és kétgyermekes kézbesítőm készséggel segített rajtam: átad egy rolni 5 forintost egy piros hasú szásasért, legyen Zuglóban nálam elég telefonérme. A tizemeletes ház előtti fülkébe belépek. Mondanom sem kell, Mariska néni akarom felhívni. Dugnám be a recés szélű 5 forintost, de vagy a pénz nagy, vagy a nyílás kicsi. Kívülről egy hang:

— Maga vak? Nem látja, hogy még mindig 2 forintossal működik?

Az Ungvár utca sarkán lévő fülkében is változatlan a telefonálási helyzet. Úgy is mondhatnám: aggasztó, hiszen Mariska néni... ő nem tűr halasztást...

Nyomban be a közeli kis kőzértbe:

— Sajnálom! A 2-eseket már elkapkodták. Csak 5 forintosok

kat tudok adni, de abból 15-20 darabot is.

A Kassai téri nagy közért kis pénztárosához is odaállított. Félrehajtom a fejem és könyörgőn mondom:

— Ha nincs több, legalább egyetlen 2 forintost, ha lehetne, aranyoskám.

A lányka a fejéhez kap:

— Megörjitenek ezzel a 2 forintossal. — Átkiált a pultok mögé: — Főnök, mi van itt? Mindenki 2 forintost kér. Hát már több hónapja 5 forint a telefon, nem?

Tovább nem „eszem magam”. Gyorsan villamosra, trolira, kisközdalattira, majd buszra ülök, zsebenben a 20 darab 5 forintos érmével. Az innen már 22 km-re lévő Mariska néni átvette tőlem a halasztást nem tűrő üzenetet, majd a fejemre mutatva csak ennyit mondott:

— Nincs annyi eszed, hogy ezt telefonon mondat volna meg nekem? Annyira hanyag vagy, hogy még egyetlen darab 5 forintost sem bírtál szerezni?

Dénes Géza

MI ÚJSÁG ÖNÖKNÉL?

Békésben jártunk

Mikor a szarvasi 1-es postahivatalban leülök Farkas Józsefné hivatalvezetővel és Kugyella Baláznén szb-titkárral szemben, aznap horoszkópom jár az eszemben. Azt mondta: forgassa a külföldi újságokat, érdeklődjön a világ dolgai iránt, fejlessze nyelvtudását stb. ...

— Furcsa egybeesés, mert ha jól tudom, az ön napi munkája az szb-titkárságon kívül a hírlapterjesztéssel kapcsolatos.

— Én csak az előfizetőket kezelem. Úgy tudom, rajtunk kívül csak egy igazgatóság dolgozik úgy, hogy egy megye egy városhoz tartozik — mi Békéscsabához —, ez szerintem nem egészen jó. Május óta van ez a rendszer, de az elszámoltatással máris gond van. Bár a múltkorai szemle azt állapította meg, hogy országos szinten Békés megye áll a legjobban.

— Na persze, mihez képest...?

— Igaz. A régi rendszer szerint havonta leltároztunk a pavi- lonokban, s tudtuk, hogyan állunk, most ez sokkal nehezebben követhető. Mondok egy példát. ABC-ben is árusítanak bizományosok, ők több mint két hónapja nem fizettek egy fillért sem. Az úgynevezett acontót sem tudtuk leválasztani.

— Kérem válaszoljon, ön lenne magánárus?

— Itt, Szarvason csak egy úgynevezett alternatív árus van, de nagyon panaszkodik: hol nem azt kapja, amit kér, hol

— Önnek nagyon kemény igazgatónője van, hogy tekint rá, megérti törekvéseit?

— Az éremnek két oldala van. Ha kijön egy utasítás, mindig arra gondolok, hogy az ott-honi dolgaimban is sokféle megszorítást kell tennem, s akkor mindent megérték.

— Szarvason két főiskola működik. Mit jelent ez forgalomban, illetve van-e idegenforgalom? Nyilván nem véletlen a posta előtti, pénzváltásra felhívó tábla.

— A két főiskola elsősorban levél- és csomagforgalmat jelent, az idegenforgalom szerencsére nem esett vissza, s ebből adódóan valutabeváltásunk is jelentős. Az olasz vadászok most is szeretik ezt a környéket.

Búcsúzóul még kapok egy általános közérzetre jellemző történetet, mely egy egykor itt dolgozó fiatalembertől származik — ma Szarvason főiskolai tanár: „Jó, jó a tanárság, de igazán sohasem fogom magam annyira jól érezni, mint amikor a postán dolgoztam.” Túl szépek tünik? Hogyan már miért? S még egy, de ez már a szakszervezettel kapcsolatos vélemény: „Ami a mi vagyonunk, azt megszolgáltuk; az ossza szét, aki tett érte valamit...”

*

Orosházán új posta épül, s alighanem hamarosan át is ad-

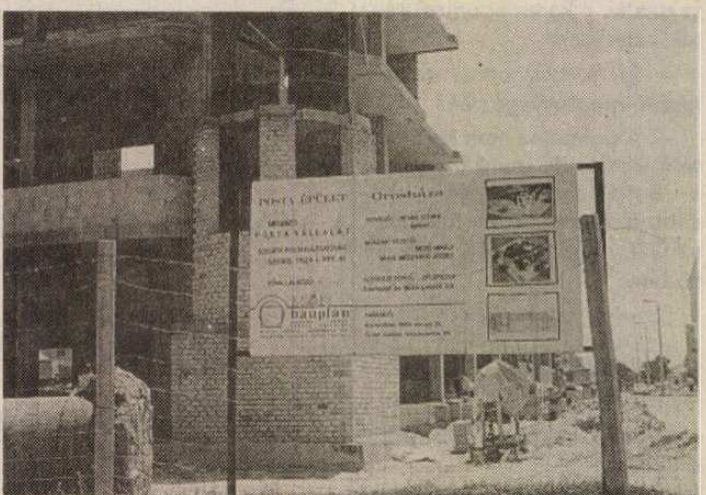
— Sajnos, a látszat nem csal. Egy teljesen lepusztult épületben dolgozunk, ahol a hely is kevés. Nagyon szűkösön vagyunk. Ennek ellenére panasza ma már nincs okunk. Egyre közelebb van a február, amikor is átköltözünk majd az új postára, ami ehhez képest egy „kacsalábon forgó palota” lesz. Alig várjuk.

— Mióta van a cégnél?

— Közvetlenül az érettségi után kerültem ide. Megszeret-

— úgy gondolom, oroszlánrészt kell vállalnia ebből a segítségnyújtásból. Hogyan tud ma enyhíteni a szakszervezet az emberek mindennapos gondjain?

— Lehetőségeink nagyon korlátozottak, hiszen csak a tagdíjakból befolyó összeg áll rendelkezésünkre. Ezenkívül két pingponglabda az összes vagyunk. Ami „bejön” a tagdíjakból, azt ki is fizetjük. Egyrészt különböző jogcímen segítyeket utalunk ki (gyógyszer,

Orosháza épülő hivatala

tem a postáséletem, így itt ragadtam. Ennek már nyolc éve. Szeretnék továbbra is itt dolgozni. Sőt remélem, hogy egyszer majd a nyugdíjamat is innen kézbesítik.

— Ezt úgy érthetem, hogy egy munkahelyen kívánja eltölteni az egész életét?

— Pontosan így van. De ne higgye, hogy ezzel valami egyedülálló csodabogár lennék, akár itt, házon belül is. Az idén is búcsúztattunk kollégánkat, aki ebben a hivatalban kezdett annak idején.

— Ez a hölgy akkor biztosan emlékszik azokra a szép napokra, amikor a postásiskasszonyokat még nagy becsben tartották. Volt presztízse ennek a szakmának. Mi erről a véleménye?

— Sajnos, az utóbbi években postásnak lenni nem jelentett valami nagy rangot. Sem anyagilag, sem egzisztenciálisan nem kaptunk megfelelő elismerést. Remélem, ez a helyzet változni fog, s ahogy az értékek a helyükre kerülnek a társadalomban, talán mi is több figyelmet, megbecsülést kapunk.

— Ez valószínűleg nem megy az egyik napról a másikra. Akkor mi az, ami itt tartja önt és másokat 1991-ben?

— Nem tudom pontosan, hogy mi. Talán a munka szeretete, s mellette az a családi légkör, ami körüllegli az egész hivatalt. Itt mindenki tud a másik ügyes-bajos dolgairól, s ahol lehet, segítünk egymáson.

— Önnek, mint titkárnak,

tanszer, temetkezési, szülési stb. hozzájárulások). Aztán kiadásokat jelentenek az évente rendszeresen megrendezett ünnepségek (nők napja, mikulás stb.). Ezenkívül, ha nem is olyan mértékben mint eddig, de létezik üdültetés. A feltételek itt is változtak. Sajnos, kevesebb anyagi segítséget tudunk nyújtani, mint az elmúlt években. A pénzből tehát körülbelül ennyire futja. De úgy érzem, az éremnek van egy másik oldala is. A jó szó, az emberség, az önzetlen segíteni akarás néha minden pénznél többet ér. Remélem, ez az, amiből soha nem fogunk ki.

— Úgy érzem, igaz a mondas: „új seprő jól sepr”. Szavai- ból kitűnik, hogy nagy örömmel, odaadással végzi ezt a munkát. De vajon tíz év múlva, amikor már „öreg szakszervezetis” lesz, akkor is azt mondja majd, hogy megérté?

— Előre nem tudom megjósolni, hogy mi lesz. De ha a hozzám fordulókat soha nem engedem elmenni „üres kézzel”, akkor elégedett leszek. És ha az emberek az értük végzett munkáért cserébe a bizalmukat adják, akkor azt fogom mondani: megérté.

— Kívánom, hogy így legyen!

*

Békéscsaba egész mostanáig úgy élt bennem, mint egy olyan város, melyben talán az ország legsikerületlenebb Len- nin-szobrá állt, s egy majdnem

modern szálloda a templomok övezte téren, és az egyik templom órája még a negyediket is üti. S mikor az ember álomra hajtaná a fejét este 9 tájt, le- heti az éjfélt, mert addig mint a fejbe verés, úgy éri a sok órá- ütés. Ismertem persze pár ut- cát, de különösebben sohasem hatottak rám.

Most, amikor este 8 óra tájt megérkeztem, és éttermet keresve végigmentem a sétálóút- cán s annak környékén, azt hit- tem, valamilyen nyugat-európai városban járok. Gyönyörű, modern, emberléptékű épületek, sok apró üzlet, sétáló emberek, rengeteg fiatal, üde virágládák és tisztaság.

Békéscsaba 1-es postahiva- tala hatalmas létesítmény, tá- gas udvarral, s a belső udvar fa- lához támasztott rengeteg ke- rékpárral. A csabai postások egyelőre még ezzel járnak, s hogy mikor ülnek át más jármű- re, megjósolhatatlan. Mint ahogy az is, hogy a kapuban ál- ló idősebb emberek tömege mikor fog el, mert nyugdíjfi- zetési nap lévén, már hajnal óta itt toporognak.

Kotroczó Dezső hivatalveze- tő-helyettes is valamilyen ha- sonló járgányon kezdte postás- életem, még érettségi előtt táv- írat-kézbesítőként, s úgy haladt előre a ranglétrán. Az, hogy egész családja postás, mond- hatnám, természetes.

— Sokan szeretnék mos- tanában postások lenni?

— Ahogy terjed a munkánél- külség, egyre többen. Felvétel egyelőre viszont nincs, de az is biztos, meglevő dolgozóinknak nem kell félniük, hogy az utcára kerülnek. Egyelőre nem.

— Nagy területen kézbesí- tek?

— 32, illetve szeptembertől 33 belterületi és négy külterüle- ti járatunk van. 250 kilométer körül van a járáshosszunk. Eb- ben van családi házas, illetve tömbházas terület egyaránt.

— Békéscsaba szemmel lát- hatóan igen komoly fejlődésen ment át, követi ezt a postai technika is? Természetesen nem a csotrogány kerékpárokra gondolok.

— Azoknak sem kellene eny- nyire lerobbanniuk, ha a kar- bantartási pénzt javításra fordí- tanák. A technikánk? Én Ma- gyarországon kívül csak Romá- niában és a szovjetunióbeli Penzában jártam, mely testvér- városunk — lehet, hogy csak volt —, szóval ennél azért jóval előbbre járunk.

— A számítógéppel kapcsola- tban: egyet-kettőt még el tudnánk képzelni, bár kezelési kisgépeink vannak megfelelő számban. Szóval, nem ártana a magasabb technológia.

*

Útban Gyula felé, a csabai „nemzetközi” piacon aztán van technika. Nagyapáink lemezját- szójától a legmodernebb HIFI- toronyig, s az ócskaságok olyan halmazáig, mely bár sok váro- sunk határában található, még- is meglehetősen. Megszűnt a KGST? Állami szinten igen, de amúgy?

Gyula városának idegenfor- galma mindenesetre nem az árusító turistákra volt alapozva. A jugoszláviai válság alaposan visszavetette a posta pénzváltó forgalmát is. Déli szomszédai- nk most nem üzleti bántal- makkal vannak elfoglalva, s ez vélhetően nem egy-két napig fog tartani. Csomós György hi- vatalvezető is erről beszél.

— Sajnos, városunk emelke- dő idegenforgalma visszaesett. Jóval kevesebb pénzt váltunk, jóval kevesebb üdvözlőlapot

Csomós György

adunk el. Itt van az ország egyik legnagyobb belföldi üdülőkö- pontja, de az áremelkedések miatt honfitársaink is kevese- bet költenek barátaik, ismerő- seik üdvözlésére. Újságot is jó- val kevesebben vásárolnak.

— Hány árusítóhelyük van?

— Hat, és tíz mozgóárus.

— Elszámolási problémák?

— Sajnos, van. Keresünk egy olyan mozgóárust, aki 15 000 forinttal tartozik nekünk, s eltűnt a városból.

Számítógépes rendszerre va- ló átállásunk sem forrta még ki magát. Reményünk a továbblé- pésre mindenesetre van, a jö- vőben úgy tűnik, az összes kör- zetbeli hivatal előfizetési nyil- vántartása ide kerül hozzánk.

— Kíváncsi önökre, hogy így legyen. Maradjunk azért még az idegenforgalomnál. Nyelvtudás?

— Ha a posta finanszírozná, sokan iratkoznának be nyelv- tanfolyamokra. Az akarat meg- van, de az erre legalkalmasabb fiatalok jövedelme nem teszi le- hetővé a saját zsebből való ta- nulást.

— Virág Margit szakszerve- zeti titkár. Azt hiszem nem cso- dálkozik azon, ha a vagyon- elosztásról kérdezem. Mi az í- teni dolgozók véleménye?

Virág Margit

— Elsősorban eléggé szak- szervezet-ellenes az üdültetési kapcsolatban. Azt mondják, ha amúgy is elmehetnek üdülni, mire a szakszervezet? Látvá- nyosabb eredményeket várná- nak a bérfejlesztéssel kapcsola- tban is.

— S ön mit tud tenni?

— Elmondom, győzködök, sok kicsi apró lépésen — ami tagadhatatlan — jutunk előre. A vagyonelosztás viszont egyértelműen felháborít min- denkit. Ha ez megtörténne, so- kan — akik sohasem voltak szakszervezeti tagok — jutná- nak olyanhoz, amire egy fillért sem áldoztak. Mire föl?

*

Hazafelé az országúton üveg- szilánkok, összegyűrt gépkoc- sik, véres fejű emberek, sziré- názó rendőr- és mentőautók. Pár kilométerrel arrébb leara- tott gabonátáblák, biodinnye többszörös áron.

„Békés” megyében jár- tunk...

Peccol Andrea
Veégh Ádám

Reklámtábla Szarvason

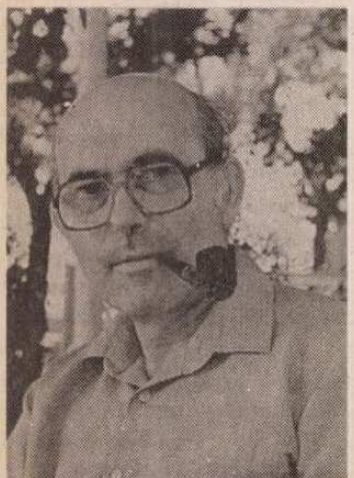
nem veszik vissza a remittendát stb. ...

— Önöknek nincs ilyen gondjuk?

— Dehogyan nincs, csak mi már megszoktuk...

— Persze így már „könnyű”. Kedves Farkasné, van egy elég- gé megerősített hírem, mely szerint ez a hivatal valamikor nagyon támogatott egység volt, ami mostanra egy kicsit alábbhagyott.

— Nem tudom, hogy így volt-e. De ha most ez már eset- leg nincs így, az a belső átszer- vezésből adódhat. Három éve vagyunk vezető, 32 éve itt dolgo- zom, s kapcsolatomlásról szó sem lehet, talán kevesebbet lá- togatnak meg minket, mint ko- rábban.

Károlyi György

ják. Hogy a régi milyen? Azt hi- szem, ha a lapunk más írásá- ban említett norvég postás kol- légáink meglátták volna, alapí- tanának egy „A magyar postás- túrése végtelen” emlékérmét. Egy biztos, attól nem kellett volna félniük, hogy fejükre esik a vakolat, mert arra még az is nehezen tud visszaemlékezni, aki unokáit sétáltatja abban a parkban, melyben Károlyi György hivatalvezetővel leülünk beszélgetni.

Lehet, hogy megrónak érte, de beszélgetésünk kicsit távol esett postai ügyektől, inkább a múltban végtelenül szegény vi- dék felemelkedéséről folyt, s a mostani megrekedt állapotok- ról. Azt hiszem, szívesebben ol- vasnak majd arról a beszélge- tésről, amit a jövő év februárjá- ban folytatunk az új posta át- adásakor.

Később a zezugos folyosón át a postafőnök minden fény- üzést mellőző szobájába me- gyek. Itt találkozom Szemenyi- né Ivacska Terézia szakszerve- zeti titkárral. Tetterős, nyúlánk fiatalasszony, aki eleinte még némi megilletődöttséggel szól munkájáról és frissen betöltött funkciójáról. Később beszéde- sebb lesz.

— Elég mostohának látom az itteni körülményeket. Ez csak a látszat lenne?

Nyugdíjra várva Békéscsabán

Debrecenben és a Tiszában nincs döglött angolna . . .

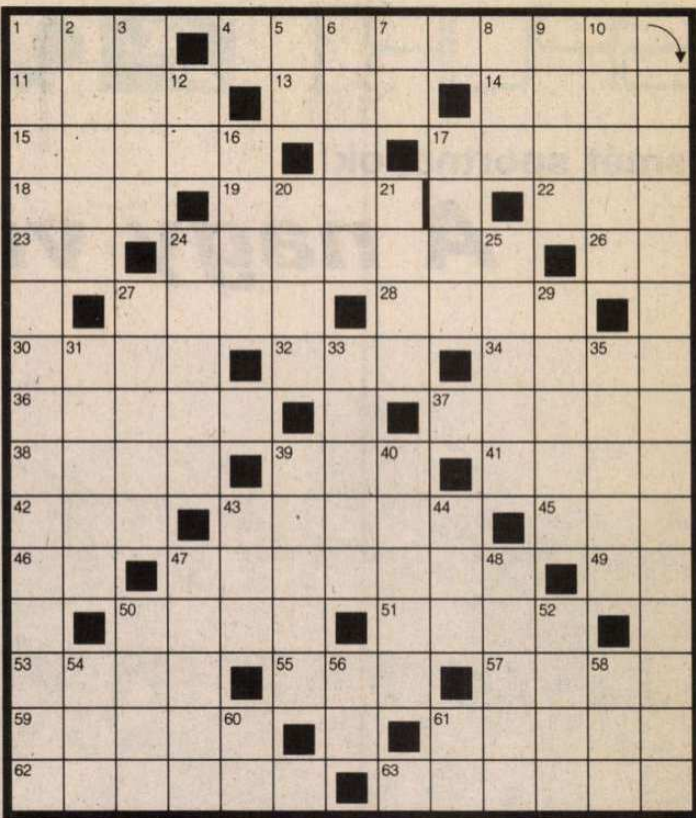
Igaz, akkora tó sem, mint a Balaton. Van viszont egy csodálatos postás üdülőszálló, melybe, ha belépsz, első nekifutásra hazairamodnál, azt híve, tán túlzás ez a reprezentatív külső. Aztán rájössz, itt minden a kényelmet szolgálja, szó sincs hideg, faarcú vendégfogadásról, mosolyognak rád mindenhol, s ne csodálkozz, ha arab labdarúgó jön veled szembe, vagy ha hétvégeken esküvői vendégsereg népesíti be a különtermeket. S azon se, ha a kitűnően főző szakácsnő este tíz után második unokájának pár perccel korábbi születését sirva-mosolyogva közli mindenivel. Ettől még nem dől össze a csupa márvány lépcsőház, sőt talán ettől olyan családlás a hangulat, mint amilyen.

De milyen Tokajban, a Tisza partján?

Az ottani szakszervezeti üdülőben talán kevesebbet borotválkoznak a férfiak — szerintem nincs is borotvajuk —, s a hölgyeknek sem az a legfőbb gondjuk, hogy pirosra vagy lilára van-e lakozva a lábujjkörmük. *Ésik Balázs*né férje és két fia társaságában Nyíregyházáról érkezett, s miután az előre elkészített óriási fazék töltött káposztát, s más földi jókat kicsomagolta, irány a pár méterre lévő Tisza. Ez a hely a természetet, nyugalmat keresők Eldorádója. A kertben sátras fiatalok lecsót főznek, a faház üdülői is eszegetnek valamit, hétágra süt a nap, s mi kell még a boldogsághoz?

Estére egy kis jó tokaji borocská, kristálytisza levegő, s miután ezekből nincs hiány, gond egy szál se . . .

v. á.

Szeptemberben évszakkváltás van. *Illyés Gyula* hangulatos verséből idézünk. Ezt kérjük beküldeni. . . . *S forr az ősz a völgyben . . .* Folytatás a függ. 1. és a vízsz. 4. alatt.

VÍZSZINTES

1. Lócsemege. 4. Az idézet második része. 11. Nem szivel. 13. Ipari növény. 14. Baranyai helység. 15. Francia színművész. 17. Hibásan beszél. 18. Épületszárny. 19. Kellemetlen eső. 22. Ételt izesít (ford.). 23. Francia névelő. 24. Ellenszenv. 26. Betű kiejtve. 27. Kevert trió. 28. Férfinév. 30. Hagymafajta. 32. Tengeri hal. 34. Bizonytalanul áll. 36. Algériai lakos. 37. Illatos virág. 38. Hindu isten. 39. Német névelő. 41. Porcelán dísz tárgy. 42. Fél Ogaden! 43. Afrikai patás. 45. Enyém, franciául. 46. Biztató szócska. 47. Spanyolfal. 49. Félig forr! 50. Morzejelek. 51. A szerelem istene. 53. Operaherceg. 55. Latyak. 57. Kicsi medve. 59. József Attila nővére (ford.). 61. Küzdősport. 62. Mosogatószeres. 63. Pesti szálloda.

FÜGGŐLEGES

1. Az idézet első része. 2. Ritka női név. 3. Szülésznő. 5.

Rangjelző. 6. Szlovák Érc-hegység. 7. Szovjet repülőgép jelzése. 8. Évszak (ford.). 9. L-lel az elején fekete jura (földt.). 10. Sőrfajta. 12. Kínai súlymérték. 16. . . . Sad (Jug.). 17. Első hegedűs. 20. Takaros. 21. Község Aggtelek mellett. 24. Küzdőtér. 25. Csillagkép. 27. Folyó Szlovákiában. 29. Erjesztő hatású fehérje. 31. Talppont. 33. Nagyszülő. 35. Lósport-részlet! 39. Grízes. 40. Kietlen. 43. Hajó része. 44. Szakadék a Pilisben. 47. . . . II-dikó (színművész). 48. Díj alapítója. 50. Tili . . . 52. Rosszul csinál valamit. 54. Eszik (ford.). 56. Fa része. 58. Kadmium és oxigén. 60. Helyes. 61. Kérdőszó.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: október 10.

Előző rejtvenyünk helyes megfejtése: *Ujjait a kor üdörére tevő, megértette lüktetéseit.*

Könyvtalványt nyertek: *Herceg Franciska* (Budapest), *Kiss László* (Nagycenk), *Kondics László* (Nárai), *Rudolf Ferencné* (Százhalombatta).

Tízéves az egri nyugdíjasklub

A közműltban ünnepelte az egri Béke Postás Nyugdíjas Klub fennállásának tizedik évfordulóját. Az ünnepséget az egri helyi önkormányzat klub nagytérében tartották, díszvendégek egybekötte.

A megjelentek köszöntése után üdvözlötték a klubtagságot a szakszervezet, a szakma és a testvérklubok képviselői. A klub alapításáról, a 10 év alatt végzett munkáról *Rátkai Ferencné*, a klub vezetője számolt be. Beszámolóját nemcsak a klubnapló feljegyzései alapján állította össze, hanem egyéni tapasztalatait, élményeit is beleszötte. Könnyű dolga volt, hiszen a klubot megalakulása óta ő vezeti. A klub 1981-ben alakult meg a Miskolci Postaigazgatóság és a postászsakszervezet miskolci területi bizottságának támogatásával. Ez a támogatás folyamatos, nem befolyásolta lénye-

gesen a postai ágazatok szétválása.

A forgalom és műszak helyi nyugdíjasain kívül az Eger vonzáskörzetéhez tartozó kishivatalok nyugdíjasai is tagjai a klubnak, a létszám megközelíti a 100 főt.

Havonta egy klubdelután, vagy kirándulást rendezünk. Célunk a rendezvények témáját illetően a tagság közösségi szellemének fenntartása és szórakoztatása mellett kulturális honismereti érdeklődésének kielégítése.

A szórakoztatást szolgálják a karácsonyi, újévi, farsangi, nőnap és névnap ünnepségek vidám hangulatú, zenés klubdelutánjai, a szépasszonyvölgyi szalonasütés, zene, tánc. Ezek mellett rendezünk vetített képes delutánokat, amelyeket részben tagtársak, részben meghívott előadók tartanak.

A képek és az előadások segítségével bejártuk már Spanyolországot, Itáliát, Görögországot, Közép-Amerikát, Kubát, Albániát, Szovjetuniót, Szlovákiát, Erdélyt gyönyörű tájait, nevezetességeit, múzeumait. Megismertük népeiket, szokásaikat, mindennapi életüket.

Minden évben egy-két alkalommal autóbusszal vagy vonattal kirándultunk, hogy megismerjük hazánk kedves, gyönyörű vidékeit, városait, azok nevezetességeit, emlékeit, múzeumait, templomait, a bennük rejlő értékeket. Budapest nevezetességei éppúgy érdekelték bennünket, mint Miskolc-Tapolca, Debrecen, Sárospatak, Szentendre, Gyöngyös, Mezőkövesd, Szilvásvárad, Aggtelek látnivalói, műemlékei, történelmi emlékei.

Nem feledkeztünk meg arról, hogy klubtársaink igénylik a magas fokú ismeretszerzést. Ezért gyakran rendeztünk orvosi, szakmai, történelmi, jogi és közérdekű előadásokat, neves előadókkal. Részt veszünk a városban rendezett kiállításokon, hangversenyeken. Látogatjuk a várat, a múzeumokat, a képtárat.

Szociális téren is elismerésre méltó munkát végez a klub. Rendeztünk nyugdíjasoké, aranylakodalmakat, rendszeresen látogatjuk betegeinket, támogatjuk, segítséget nyújtunk nekik. A köszönőlevelek bizonyítják, hogy gondoskodásunk jól esik nekik. Sajnos, 10 év alatt 27 tagtársunktól kellett

búcsút vennünk. A temetésen való megjelenésünkkel fejeztük ki tiszteletünket az elhunyt, részvétünket a hátramaradottak iránt.

Állandó kapcsolatot tartunk postás testvérklubokkal. Kölcsonősen részt veszünk a miskolci, gyöngyösi, debreceni postás nyugdíjasklubok főbb rendezvényein, és ők is a mieinken. Kicséréljük tapasztalatainkat, tanulunk egymástól. Gyakran felkeresnek bennünket az ország távolabbi részén működő nyugdíjasklubok, nemcsak postások. Segítségükre vagyunk, hogy régi, szép városunkat megismerjék és jól érezzék magukat.

Visszatekintve a 10 év munkájára, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a tagság érdeklődése a klubélet iránt töretlen, sőt növekedő. A 12 tagú vezetőség mindent megtesz, hogy a tagság sokirányú igényét minél teljesebben kielégítve, bizalmát megtartsa.

Pártos Ferenc

GYORS SIKER

A Postás Művelődési Központ új képzési formáiból három kívánunk e lap olvasóinak különösen figyelmükbe ajánlani. Ez a három tanfolyamunk az, amely mind az egyénnek, mind a munkahelynek közvetlen, gyors hasznot hoz.

Retorikastúdió

48 órás tanfolyamunk célja: felkészíteni a hallgatókat a nyilvános és társadalmi szereplésre. Az oktatási intézményektől eltérően a klasszikus retorikán túl a napjainkban legmodernebbnek számító *Carnegie-féle* módszert is oktatjuk, mert stúdióinkat egy menedzserképzési lánc első szemének számíthatjuk.

Egyéni jelentkezések esetén október 1-jétől heti 2 x 4 órában kedden és csütörtökön 17.30–20.30 óráig tartjuk a foglalkozásokat 6 héten keresztül. Amennyiben igény van rá, a stúdiót intenzív formában egy hét alatt, munkaidőben is megszervezzük. Vezeti: *dr. Bánhegyi Péter* retorikus.

Személyiségfejlesztő pszichotréning

Amíg a retorikastúdió a kommunikációs készséget intellektuális módszerekkel fejleszti, feltételezve egy konfliktusmentes személyiséget, addig pszichotréningünk az önmegismerést, az önbizalom növelését és a még feltáratlan belső energiák felszabadítását tűzi ki célul. A gátlásosság, az önbizalomhiány, vagy éppen a túlzott önbizalom akadály a kapcsolatteremtésnek, az ered-

ményes kommunikációnak, és ezáltal az érdekérvényesítésnek is. Pszichotréningünk célja az önmagával és másokkal harmóniában élő, sikerorientált személyiség kialakítása.

A tréninget október 12–13-án hétvégén 9–19 óráig rendezzük meg, és egy hétköznapi vendéggel zárjuk. Vezeti: a *Coué-féle* pszichotréning gmk.

Videoműsor-készítői, -szerkesztői tanfolyam

Tanfolyamunk hallgatói a vizsgákat követően jelentős segítséget nyújthatnak a vállalatok dokumentációs, oktatási és pályaválasztási tevékenységéhez. Az előadásokon és a gyakorlatokon széles körű ismereteket szerezhetnek a videotechnika, a vizuális nyelv világáról. A tanfolyam végén a hallgatók vizsgafilmet készítenek, s eredményüktől függően „eseményrögzítői” vagy „szerkesztett videofelvétel” készítésére jogosító bizonyítványt kapnak.

A foglalkozásokat 1991. október 5. és 1992. április 4. között szombatonként 9–17 óráig tartjuk.

Vezeti: a *Magyar Független Film- és Videoszövetség*.

*

Amennyiben bármelyik tanfolyamunk felkeltette az ön érdeklődését, a Postás Művelődési Központ 122-8001-es telefonszámán várjuk jelentkezését, illetve ezen a számon felvilágosítást is adunk.

Kórosi Jolán

PIROMAT MINI—HALON

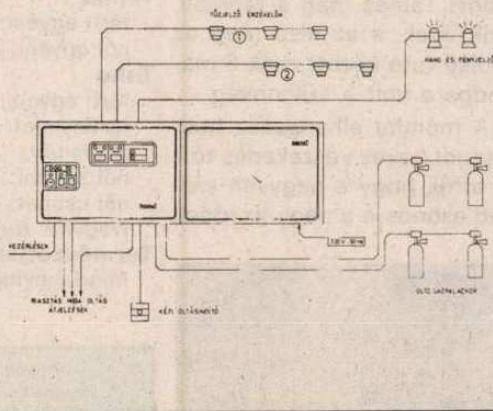
Automatikus tűzoltó berendezés

Felhasználási területe:

Nagy értékű gépek, berendezések, anyagok megelőző tűzvédelme céljából, kisebb ipari objektumok, számítógéptermekek, telefonközpontok, mikrohullámú állomások, adóhelyiségek és egyéb híradástechnikai géptermekek, konténerállomások védelmére

Hagyományos és új generációs tűzjelző rendszerek gyártója, tervezője, telepítője és karbantartója:

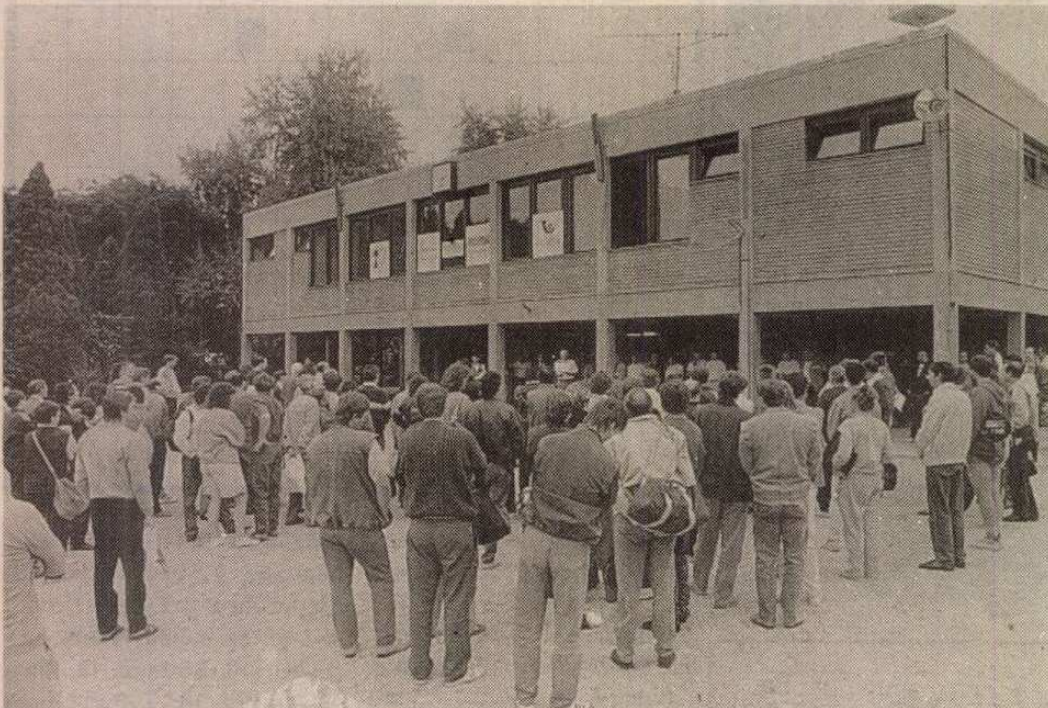
A VILLAMOSSÁGI ÉS SZERELÉSI CIKKEKET ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT BIZTONSÁGTECHNIKAI LEÁNYVÁLLALATA Budapest, Izabella u. 39/a 1064 Telefon: 1414-313 Telefax: 122-5894

Ismét sportnapok!

A nagy visszatérés

Most aztán kiderült, ha sportról van szó, itt senki sem babonás! Szeptember 13-án, pénteken, és másnap újból megrendezték a budapesti postás sportnapokat. Kevesen vagy épp elegendő jöttek el? Nem érdemes vitatkozni erről, hiszen már az esemény megrendezésének ténye is — valljuk be — igen nagy öröm.

A szombati napon került sor a fő küzdelmekre, s amikor valamennyi pálya benépesült, egy szusszanásnyi időben *Tánczos Sándorral*, a tömegsportbizottság vezetőjével beszélgettünk a kezdetről,

vagyis a postás sportnapok hagyományairól:

— Harminc évvel ezelőtt született meg az ötlet, akkor kulturális és sportnapoknak nevezték az eseményt. Úgy szervezték, hogy az egyik évben budapesti verseny volt, a másikban pedig országos. Akkoriban 1500–2000 embert is megmozgatott a versenyzés lehetősége, s egyre több sportágban. A labdarúgás, a röplabda és az atlétika mellé így került aztán az egyre népszerűbbé váló asztalitenisz, kézilabda, s természetesen a tenisz. Ez volt az „aranykor”.

— 1989-től megkezdődtek a szakmai átszervezések, jött a szétválás, osztódtunk immáron háromfelé. 1990-ben lezajlott a szakszervezeti választás, s közben a tömegsport ügye gazdátlanra vált. Nem volt erre főállású ember, aki csak ezt tekinthetne volna szívügyének.

— Ebben az évben, úgy tűnik, mégis sikerült megoldani ezt, hiszen a tömegsportbizottság költségvetése a Posta Sportegyesülethez került. Az utolsó, az 1988-as rendezvény óta tehát nem volt könnyű a mai napig. A tömegsportbizottság most is 15 olyan emberből áll, akiknek nagyon fontos, hogy a postások, a távközlésiek és a műsorszórók újból megmérkőzhessenek. Az is öröm, hogy a bizottság most már önállóan végezheti tevékenységét. Fél évvel ezelőtt mentek ki a felhívások, s tíz sportágban mintegy nyolcszázán jelentkeztek.

— Az imént felsorolt „műfajokon” kívül van lehetőség a sakkra és a tekére, valamint a nagyon népszerű családi vetélkedésre és a természetjárásra is.

A szendvicsárusok mellett alkalmi (asztali) szerkesztőségből figyelem a pályáról érkező, feltűnő sárga mezés csapatot. Komolyan mondom, nemcsak elképesztően jókedvűek voltak, hanem azok a válaszok...

— Nyolc nullra megvertük őket! — újságolja *Takács Tibor*.

— Kiket?

— Mit tudom én! Majd megkérdezem a fiúkat! (Átki-

abál három asztalon, de ők sem tudják.)

— Azt viszont nyugodtan leírhatja, hogy a csapat hat tagjának tizenkét lába közül tíz sánta volt!

— Na de, mégis, kivel játszottak, nem lehetne kinyomozni? — könyörgök tovább.

— Nem elég ez így? — csapódik valaki közülük a beszélgetéshez. — A lábunk tegnap lett oda, az eszünket meg a szívünket... na tudhatja...

A társalgás további részében kiderült, hogy a távbeszélő srácok a tegnapi ellenfélre sem emlékeznek, pedig az abban látják, hogy gyenge a világítás, és csak egy a labda, de négy az árnyék. (Az ellenfélnek nem négy árnyék „jutott”? A szerk.) Egy véletlenül arra járó viszont felvilágosított mindannyiunkat, hogy tegnap a műsorszórók porolták el őket, ma meg a Posta Elszámolási Kft. csapatán adhatták ki dühüket. Búcsúzóul még megemlítik, hogy száz éve barátok, és „csak” teniszeznek, eveznek és síelnek — ezen kívül.

A megújított verseny érdekessége volt, hogy egyben árubemutatót is tartottak. *Tétnyi Ferenc*, a Comex marketingcsoportjának a vezetője mondja:

— Eredetileg a PSE ötlötte ki, hogy mutassuk be a kollégáknak, két év alatt mire mentünk, milyen eszközöket használunk. Amit most itt láthatnak, biztosíthatom, csúcstechnikának számít. A rendszerek közül itt Panasonic, Alcatel, Kauder és Samsung típusúakat mutatunk be. Hogy megéri-e? Erre csak azt

mondhatom, ha már egyszer a volt postások találkoznak — mindenképpen.

Hegedűs István egy kissé csalódott, tekemerközésük elmaradása miatt.

— Az történt, hogy háromfős csapatunk ma mégsem tud játszani, sajnos. Harminc éve tekézek, most a Posta Járműtelep színeiben indultam volna. Kár, pedig nagyon szívesen gurítottam volna ma is.

— Elszomorító, hogy milyen kevesen vagyunk — sóhajt fel *dr. Fejes Béla*, a tömegsportbizottság alapító tagja. Régebben magasabbak voltak a követelmények, más volt a minőség is. Most nem kell igazolni semmit a hovatartozásról.

— A hetvenes években például csak röplabdában legalább húsz csapat indult, most meg négy vagy öt. Valahogy mintha ellaposodott volna az egész. Ezt azért mondom, mert negyven évig vol-

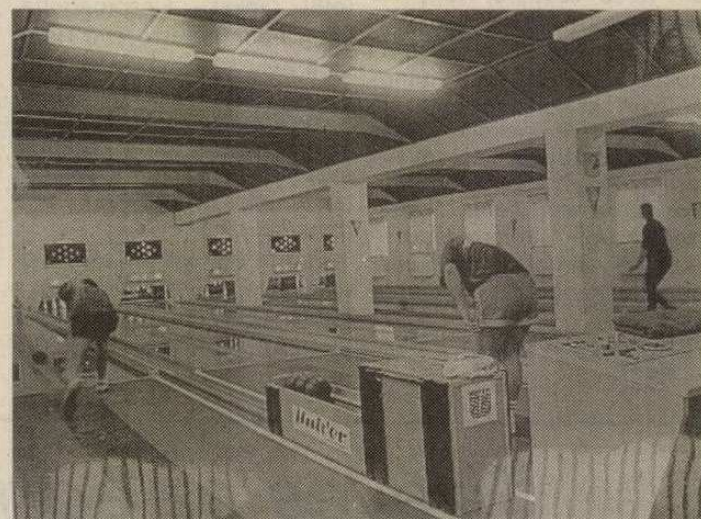
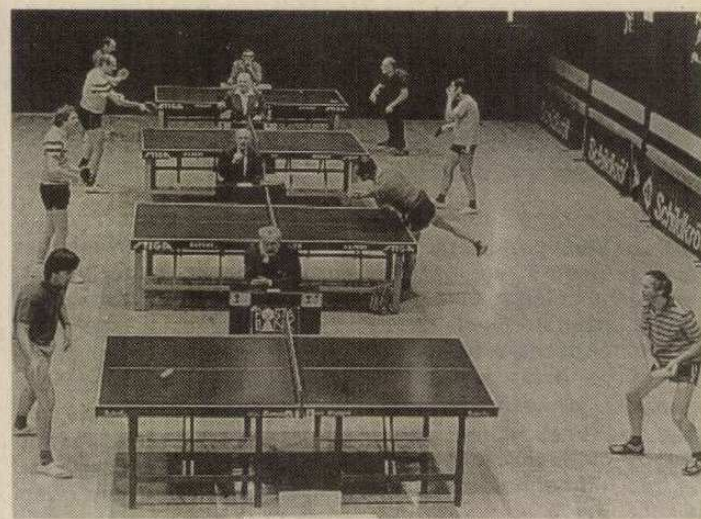

tam játékos és edző, dolgoztam a Röplabda Szövetségben is. Tudom, inkább örülni kellene, hogy újra sikerült „összehozni” ezt a sportnapot.

Jäger Ágnes 7 éves, bátyja Tibi tizenegy, a gyermekfutás után komolyan mesélnek:

— Mi négyen győztünk egyszerre. Ők a barátaink, a Hegyi Tamás meg a Marcell, akik ikrek, s az első meg az utolsó futó között csak 6 másodperc volt a különbség...

A mondat elhangzása után viszont heves veszekedés tört ki arról, hogy a negyven század azonos-e a négy tizeddel,

mert az ember gyerekének nem mindegy.

Végezetül néhány rövid valomás a verseny forgatagában. *Bertalan Sándor*, Helyközi Távbeszélő Igazgatóság:

— Szeretem, tehát csinálom. Mármost a tekét. A tömegsportbizottságban is ezzel foglalkozom. Húsz éve kezdtem el játszani, s hogy igazgató is vagyok? Nincs ebben semmi különös...

Éder Ferenc, az atlétika szakági vezetője, többszörös magyar bajnok, válogatott versenyző véleménye:

— Megtiszteltetés számomra, hogy a PSE elnökségi tagjává választottak. Úgy érzem, nagy hiba volt ez a két év kihagyás. Jó érzés látni a sok új arcot. Bízom benne, hogy jövőre sikerül megrendeznünk az országos találkozót.

Ivanics Tamás, a PSE kézilabdaedzője, aki most éppen a tenispályák felől érkezik:

— Nyolc nagyon jó teniszező játszik ezekben a pillanatokban, nagyon sportszerűen. Ezt komolyan mondom. *Nézzé, ott jön a két esélyes, a Gróf Károly és a Nógrádi Norbert*. (Egyikük sem lett győztes.)

A győztesek névsora:

Asztalitenisz

férfi egyéni: *Juhász László*, Budapesti Postaigazgatóság; női egyéni: *dr. Menyhért Éva*, Budapesti Távbeszélő Igazgatóság;

Atlétika férfiak

100 méter: *Polgár Viktor*, Comex; távolugrás: *Csiszár Géza*, Comex; súlylökés: *Sárosi Ferenc*, Magyar Műsorszóró Vállalat; 3000 méteres gyaloglás, egyéni: *Hudi Rudolf*; 3000 méteres gyaloglás, csapat: *Éder, Hudi, Simon*;

Atlétika nők

100 méter: *Mellár Mónika*, Comex; távolugrás: *Pfeffer Edina*, Comex; súlylökés: *Veszély Judit*, Budapesti Postaigazgatóság; **Családi vetélkedő:** *Matics család*, Magyar Műsorszóró Vállalat;

Kézilabda férfiak: *Magyar Műsorszóró Vállalat*;

Labdarúgás férfiak: *Comex*;

Röplabda férfiak: *Budapesti Távbeszélő Igazgatóság*; női: *Posta Elszámoló Központ*;

Sakk

férfi egyéni: *Bokros István*, Posta Járműtelep; férficsapat: *Bokros—Sziráki*, Posta Járműtelep;

Tenisz

férfi egyéni: *Erdélyi Attila*, POTI; női egyéni: *Rózsavölgyi Edit*, Budapesti Postaigazgatóság;

Teke

férfi egyéni: *Stefánik Attila*, Budapesti Postaigazgatóság; férficsapat: *Budapesti Postaigazgatóság (Csomor, Papp, Stefánik)*;

női egyéni: *Ulrich Katalin*, Comex; női csapat: *Budapesti Távbeszélő Igazgatóság (Horváthné, Nagyné, Hutásné)*.

Természetjárás: Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság. Mindannyiuknak gratulálunk!

Kurunczi Margit

